

ДРАМА

УДК 821.163.41-2
DOI 10.7251/AGN1911109M

Милан Миловановић

ИСТОРИЈА БУДУЋНОСТИ

*„Историја је низ лажи са којима смо се сложили.”
- Најолеон*

ЛИЦА (по редоследу појављивања на сцени)

ДОКТОРКА	35 година
АНДРЕЈЕВИЋ	40 година, иаџијенџи дрoј 909, теоретичар завера
НАЧЕЛНИК	50 година
СТАРАЦ	докторкин отац
СВЕШТЕНИК	50 година, дедео, њорочан
ДИМИТРИЈЕВИЋ	35 година, иаџијенџи дрoј 1011
ЖИВКОВИЋ	60 година, иаџијенџи дрoј 101
ВЕСНА	55 година, медицинска сестра
БОЛНИЧАРИ	
БАНДОВИЋ	35 година, „бизнисмен“
ТРИФУНОВИЋ	55 година, њолиџичар
МАРИЈА	25 година, леџоџиџа
СТРИПТИЗЕТЕ	
ПОСМАТРАЧ	25 година
ЂОРЂЕВИЋ	40 година, иаџијенџи дрoј 701
ГОСПОЂА	50 година
АНЂЕЛА	(МИЛИЦА) 10 година
ПОЛИЦАЈАЦ	35 година

АМБИЈЕНТ

Сцена се током трајања представе снима камером за видео-надзор и у реалном времену снимак се емитује на платну које је инсталирано на видљивом месту у сали. Међутим, осим снимка сцене, на платну се у исто време емитују снимци бар још седам камера које покривају улице, саобраћајнице, продавнице, објекте и сл. Платно мора бити тих димензија да сваком гледаоцу буде јасно видљиво шта се на њему приказује, али ипак не толико велико да публика боље види догађања на њему него на самој сцени. Осим тога, неопходно је неколико макета великих застарелих модела камера које ће бити уперене у публику. Више сцена се догађа у атипичној установи за душевне болести (коју у драми називам Установа) и она би требало да изгледа као затворска болница. По вољи редитеља и могућности продукције, као пасивне учеснике приказати и пацијенте од којих су неки хистерични, а неки кататонични.

1

Устјанова. У својој канцеларији докторка седи за радним столом, а Андрејевић седи насјрам ње. Докторка на себи има бели манџил, носи наочаре и иако је врло њивлачна жена, делује веома стројо и одбојно. Андрејевић је нервозан,

рашчујан и необријан. Чује се њиха класична музика.

ДОКТОРКА: Силовали сте је?

АНДРЕЈЕВИЋ (*дујо размишља*): Нема друге речи за то, зар не? (*Кроз зубе.*) Силовао сам је.

ДОКТОРКА: Желите ли да причате о томе?

АНДРЕЈЕВИЋ: Зашто бих?

ДОКТОРКА: Имам утисак да се лоше осећате због тога.

АНДРЕЈЕВИЋ: Трудим се да не размишљам о томе. Радије бих да што пре заборавим.

ДОКТОРКА: Мислим да ће вам више помоћи да се суочите са тим осећањем мучнине и кајања, уместо што покушавате да га закопате у себе... Верујем да је боље истерати ђавола на чистину и суочити се са њим, ма колико да је страشان, него пустити га да се сакрије у мрак из ког може искочити кад се најмање надамо.

АНДРЕЈЕВИЋ: Зашто ме испитујете?! Где то води?!

ДОКТОРКА: Ја само хоћу да вам помогнем.

АНДРЕЈЕВИЋ: Ви ми не можете помоћи!... Овде никоме нема помоћи. Зар ви то не знате? Или знате, али се поигравате са мном.

ДОКТОРКА: Не поигравам се са вама. Ја искрено желим да вам помогнем.

АНДРЕЈЕВИЋ (*непријатно му је. Чешка се њо љави и врџољи се*): Није ми баш кристално чисто сећање на то... и не знам... и не знам шта заправо очекујете да чујете.

ДОКТОРКА: Истину... Истину о томе како сте се осећали док сте је силовали и још важније како се сада осећате.

АНДРЕЈЕВИЋ: Не... Не можете ви то разумети. Ви сте жена и ви ту ствар можете гледати из угла жртве и не можете...

ДОКТОРКА: Андрејевићу, ја сам психијатар, а не жена, или мушкарац. И не говоримо сада о томе како се жртва осећа, већ о томе како се ви осећате. Ја нисам ту да вас осуђујем, већ да вам помогнем.

АНДРЕЈЕВИЋ: Знам... али стид ме да говорим о томе и болно ми је враћање на ту тему.

ДОКТОРКА: Ето, то је одличан почетак – стид вас је, болно вам је... Не бојте се, знате да све што кажете, остаје у ова четири зида...

АНДРЕЈЕВИЋ (*цинично се насмеје*): Ви сте тако добри и наивни. Како сте уопште завршили у овој установи? Не верујем да сте по заслуги.

ДОКТОРКА: Боље да се вратимо на разговор о силовању. Шта мислите да је узрок том вашем чину?... Мржња?... Жеља за доминацијом?... Знате ли ко је она?...

АНДРЕЈЕВИЋ: Знам је... и нисам то урадио из мржње... Нисам желео да је силујем... Желео сам да водим љубав са њом, али... али наш однос није био могућ. Суздржавао сам се... дуго... предуго... Седела је испред мене, баш као што ви сада седите. Питате ме да ли сам то урадио из мржње, а ја сам обожавао сваки делић њеног тела, њеног бића. Толико сам је обожавао да сам у једном тренутку изгубио самоконтролу. Нека дивља и бесна звер ме запосела. Бацио сам се на колена пред њу и чврсто је зграбио својим канџама. Док се моја чељуст сладила њеним језиком, уснама и зубима који су ме немоћно уједали, у њеним очима видео сам страх испод ког сам могао да наслутим да би ми она узвратила пољубац да сам је нежно пољубио. Али бесна звер више није марила за то...

ДОКТОРКА: И... шта се онда десило?

АНДРЕЈЕВИЋ: Звер је покидала њену кошуљу... Искочиле су њене беле груди... Тај приказ је учинио да још више подивљам. Бацио сам је на под, задигао сукњу и стргао гаћице... А онда... а онда ме је опио слатки мирис њеног међуножја. Зарио сам се у њу из све снаге.

ДОКТОРКА: Да ли сте физички уживали у том... односу?

АНДРЕЈЕВИЋ: Не ради се ту о ужитку... Ја сам осећао само бол. Док сам цепао њену одећу, нисам осећао

узбуђење, него неиздржив бол у доњем делу стомака и препонама, бол који је бубрио и пулсирао. А када сам се зарио у њу, нисам очекивао ужитак, већ сам очекивао олакшање и престанак бола...

ДОКТОРКА: Да ли је дошло до олакшања?

АНДРЕЈЕВИЋ: Док нисам ушао у њу, имао сам осећај да та звер управља мојим телом и мојом пажњом, али након тог тренутка, ја више нисам постојао... постојала је само звер... И то је све чега се сећам.

ДОКТОРКА: А знате ли ко је она?

АНДРЕЈЕВИЋ: Знам.

ДОКТОРКА: Да ли је она ваша супруга?

АНДРЕЈЕВИЋ: Зашто сте то помислили?!

ДОКТОРКА: Зато што то има смисла.

АНДРЕЈЕВИЋ: Вама има смисла што сањам да силујем своју жену?

ДОКТОРКА: Затворени сте овде већ две године и нисте могли де водите љубав са женом коју обожавате. Изненадило би ме да заправо силујете било кога, али уопште ме не изненађује ако сте сањали да силујете своју жену... Па... јесте ли сањали своју жену?

АНДРЕЈЕВИЋ: Јесам. (*Зайлаче.*) Толико је волим, а понекад... Понекад не могу да се сетим њеног лика...

Она јадна ни не зна да сам овде... Она јадна мисли да сам можда мртав... Или да сам побегао од ње... Ооооо судбино, шта ми то радиш?!

Начелник уђе задихан.

ДОКТОРКА: Начелниче?

НАЧЕЛНИК: Морам те прекинути!

ДОКТОРКА: Нешто се десило?

НАЧЕЛНИК (*пошврдно климне главом.*)

ДОКТОРКА: Андрејевићу, вратите се у своју собу. Наставићемо наш разговор првом приликом.

Док излази, Андрејевић постојано погледава на лице „пацијента“ који се десило.

НАЧЕЛНИК: Већ неколико пута сам те упозорио да пацијенте не ословљаваш именима него бројевима. Тај Андрејевић је пацијент број 909, ако си заборавила. И нека ти ово буде последња опомена.

ДОКТОРКА: Због тога сте ме прекинули?

НАЧЕЛНИК: Не... Пацијент 701 је побегао!

ДОКТОРКА: Ђорђевић побегао?!... Када?!

НАЧЕЛНИК: Јутрос!

ДОКТОРКА: Како?

НАЧЕЛНИК: Не знам! Погледаћемо снимке са надзорних камера и спровешћемо интервју ис-

трагу, али у овом тренутку, битније од тога како је побегао, је да га што пре пронађемо!

ДОКТОРКА: А чип?

НАЧЕЛНИК: Извадио га је... За неких пола сата доћи ће човек који ће предводити потрагу и желим да ти разговараш са њим и да му пружиш увид у Ђорђевићево психичко стање, јер му то може олакшати потрагу.

ДОКТОРКА: Тај човек није из полиције?

НАЧЕЛНИК: Из једне независне агенције.

ДОКТОРКА: Рећи ћу му онолико колико будем могла да му кажем, али не знам хоће ли му то помоћи.

НАЧЕЛНИК: Реци ми бар то да ли сматраш да он може бити опасан по околину, јер није ми свеједно да ли је из моје установе побегао кататонични идиот, или помахнитали педофил и чедоморац!... Ха?! Мислиш ли да је он то урадио?! Мислиш ли да је способан да опет уради нешто слично?!

ДОКТОРКА: Једино што са сигурношћу знам је да је његова ћерка нестала и да до сада није пронађена, нити је пронађено њено тело.

НАЧЕЛНИК: Али полиција га је сумњичила да ју је сексуално злоупотребљавао и да је на крају или убио, или продао у бело робље.

ДОКТОРКА: Али нису имали ниједан доказ за те тврдње.

НАЧЕЛНИК: Нису, али то не значи да он то није учинио, зар не?!

ДОКТОРКА: Начелниче, ја сам тек одскора овде и још немам дијагнозу за његово стање ни начин да допрем до њега. Ја просто не знам ни зашто је институционализован, нити знам треба ли да га лечим од трауме због губитка детета, или треба да га третирам као психопату. Да сте ми дозволи да видимо његов здравствени картон, да сам имала увид у мишљење лекара који је пре мене радио на његовом случају, можда бисмо сада знали нешто више о њему.

НАЧЕЛНИК: Његов картон не постоји.

ДОКТОРКА: Очигледно је да, као ни ја, ни мој претходник није имао слободу да остави било какав писани траг о Ђорђевићевом такозваном лечењу. С обзиром на то да о још неколико мојих пацијената не постоји никакав званичан податак и да се неки од њих и не воде под именима него под бројевима, зар не мислите да је крајње време да ме до краја упутите у то о чему се овде заправо ради?

НАЧЕЛНИК (*погледа је њрекорно*): Све у своје време... Ми смо задовољни твојом експертизом и твојим радом... И немој то да

поквариш постављањем сувишних питања.

2

Свештеник седи у великој фојтељи као на њресџолу. Старац је њублици окренуи леђима. Понизно је њоћнуи њред свештеником. Нервозно ѡужва свој шешир.

СТАРАЦ: Оче, не могу да продам земљу.

СВЕШТЕНИК: Зашто не можеш? Није туђа па да не можеш да је продаш.

СТАРАЦ: Баш зато што је моја, не могу... Да сам је ја купио, могао бих је и продати. Али ја сам њу од дедова наследио и ред је да је мојој деци оставим.

СВЕШТЕНИК: Ма жебе се твојој деци за земљу!

СТАРАЦ: Једног дана кад буде њихова, нека раде са њом шта им је воља, али сада, оче, извините, није на продају.

СВЕШТЕНИК: Све је на продају ако је цена права. Кажите која је твоја цена?

СТАРАЦ: Жао ми је.

СВЕШТЕНИК: Жао ти је? Бре, бре, знаш ли ти ко је он? Он се не слика за телевизије, па га ти можда ни не знаш, али он ти је један од најмоћнијих политичара у држави. С њим нема циле-миле. А знаш и сам да ће много да значи за нашу

општину то што ће такав човек баш код нас да зида викендицу.

СТАРАЦ: Чујем да је купио и све околне плацеве.

СВЕШТЕНИК: Па јесте...

СТАРАЦ: Тај ко да ће аеродром да гради, а не викендицу.

СВЕШТЕНИК: Ти се још спрдаш са тим?

СТАРАЦ: Јок ја... А ви сте, добри оче, и у осталим трговинама посредовали?

СВЕШТЕНИК: Јашта сам. Мени је на уму добробит наше општине и наше парохије... Него човече, хоћеш ти да продаш тај плац?

СТАРАЦ: Јок ја.

СВЕШТЕНИК: Јок ти?... Него не упитах те, како ти је ћерка?

СТАРАЦ: Моја ћерка?

СВЕШТЕНИК: Јес, море, твоја ћерка, твоја ћерка психијатар.

СТАРАЦ: Добро је, хвала на питању.

СВЕШТЕНИК: Хвала драгом богу на томе... А како јој је у служби? Је л' задовољна?

СТАРАЦ: Јесте, јако је задовољна.

СВЕШТЕНИК: А знаш ли ти, несрећо, ко је њој ту службу средио?

СТАРАЦ: Па ви, добри оче.

СВЕШТЕНИК: Ех, ја... Ја сам само посредовао. А тај човек ком сад нећеш плац да продаш, тај човек је своје везе потегаво.

СТАРАЦ: Он је тај човек?!

СВЕШТЕНИК: Нисам хтео то раније да поменем, али...

СТАРАЦ: Ако је тако, ја ћу њему тај плац да поклоним!

СВЕШТЕНИК: Не! Никако! Па после да се прича све и свашта... Само ти кажи цену и пружи руку, а ако њему кадгод нека услуга затреба, нека му се она одужи. Ти си као отац већ довољно радио.

3

Болничка соба. Један кревет је иразан, на другом Димитријевић седи и чита књигу, а на осталим креветима су пацијенти који као хигијенски на телевизору праће популарни риалити шоу. У собу улази Андрејевић.

АНДРЕЈЕВИЋ: Долазе болничари! Склањај ту књигу и блени у телевизор! Опет ћемо најевати због твојих књига! (*Седне на свој кревет.*)

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Шта сад опет хоће? Нема човек ни пет минута мира. (*Гурне књигу под душек.*) Таман ћу да тражим да ми дају нешто против болова у стомаку.

Живковић устане са свој кревета. Исколачених очију изговара неко бледостање као маниру.

АНДРЕЈЕВИЋ: Ех... да нису забрањени чајеви, скувао бих ти ја један. Смирио би ти се стомак к'о од шале.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ма даће ми они неки лек. Ја ти ионако не верујем у те бапске лекове.

АНДРЕЈЕВИЋ: Није то бапски лек, него природна медицина.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да то нешто ваља, не би ваљда забранили.

АНДРЕЈЕВИЋ: Ујс, јак си ми ти неки стручњак. Ма нека те трују ови у белим мантилима, кад им већ толико верујеш... Колико имају тих лекова, све нешто мислим да они прво смисле лек, па тек онда болест коју ће тим леком лечити.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Пустите да мало одморим мозак од тих твојих теорија, видиш да ми није добро.

Живковић чачка нос и једе своје слинце, облизујући се као да једе најкукуснији колач.

АНДРЕЈЕВИЋ: Добро, могу ја и да ћутим... Али ја то за твоје добро... Кад им кажеш да те боли стомак, дају ти пилулицу против болова. Јес' да ти више не осећаш бол, али твој стомак није излечен... Добро, добро, ћутаћу.

Уђу болничари који останау на улазу и заузму сив као некакви шелохраништели. Између њих прође Весна гурајући колица са разним медицинским приборима.

ВЕСНА: Заврните рукаве!

АНДРЕЈЕВИЋ: Шта је сад опет?

ВЕСНА: Вакцина! (*Редом даје вакцине.*)

АНДРЕЈЕВИЋ: Каква сад опет вакцина?!

ВЕСНА: Ваљда против грипа.

АНДРЕЈЕВИЋ: Па прејуче смо добили вакцину против сезонског грипа.

ВЕСНА: Ова је можда против неког вансезонског. Откуд ја знам? Ја само радим како ми се каже.

АНДРЕЈЕВИЋ: Знам, али...

ВЕСНА: А шта си се ти толико узбунио? Хоћеш да те она двојица мало помазе да се умириш, или да ти звизнем један коктелчић у вену па да преспаваш два-три дана?

АНДРЕЈЕВИЋ: Ма, не, нема потребе... Само размишљам, зашто толико бринете о нама да се не разболимо? Од кога бисмо и добили грип, кад једино вас и виђамо, а сигурно се и ви вакцинишете.

ВЕСНА: Наравно да се вакцинишемо. Ма шта ти мене ту испитујеш?! Ја само радим како ми се каже... А и теби би било паметније да ћутиш и радиш шта ти се каже.

Живковић чачка своју задњицу, а зајим са уживањем њуши свој њрсѝ. Понуди ја и Весни.

ВЕСНА: М'рш, будало. Дај руку 'вамо?

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Сестро, питам се да ли имате нешто против болова у стомаку?

ВЕСНА *(извади из џепа кућијицу са њилулама и баца их*

Димијријевићу): Ево ти ове моје, а ја ћу себи после да узмем нове.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Јесу то баш за стомак?

ВЕСНА: За стомак нису, али су против болова. Звизни два комада, па да видиш шта је нирвана. *(Ућом заврши вакцинисање свих у соби.)* Момци, ајмо даље! *(Изађе и за њом огу и болничари.)*

АНДРЕЈЕВИЋ *(заверенички)*: Видиш... Боцкају нас као заморчиће, тобож за наше добро, а трују нас и врше ко зна какве експерименте... Још смо ми на овом одељењу и повлашћени. Нас само боцкају овим вакцинама и дриблају нас психијатри. Чуо сам да на осталим одељењима изводе лоботомије и да подвргавају људе електрошоковима. Врше и некакве експерименте са контролом ума, испирањем мозга, па испробавају којекакве дроге и ко зна шта све не... Сарађуј са њима онолико колико мораш, али не гледај их са толико поверења. Ниси ваљда луд да поверујеш да си луд и да си због тога овде.

Живковић њонуди свој њрсѝ Андрејевићу и Димијријевићу, али кад ја одбију, он слеће раменима, њолиже свој њрсѝ и враћи се у креветѝ.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Јасно ми је зашто је овај овде, али зашто си ти?

АНДРЕЈЕВИЋ: Мене су само хтели да склоне... А ти? Знаш ли ти

зашто су тебе затворили?... Чуо сам да си опасан.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ја сам само обичан професорчић.

АНДРЕЈЕВИЋ: Ниси ти само обичан професорчић. Чуо сам ја.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Има и већих револуционара од мене па су на слободи...

АНДРЕЈЕВИЋ: Ниси ти револуционар него анархиста. Позиција, опозиција и револуционари су иста говна, али ви анархисти сте посебна прича. Са вама нема зајебавања... Али ниси ти овде ни због тога.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Него?

АНДРЕЈЕВИЋ: Они хоће нешто од тебе... Је л' тако? Јесам ли у праву? Ха, шта ти то имаш? Зашто си им толико важан?

ДИМИТРИЈЕВИЋ: А да пробамо да побегнемо као онај Ђорђевић?

АНДРЕЈЕВИЋ: А где да побегнеш? Једина разлика између њих напољу и нас овде је у томе што ми знамо да нисмо слободни, а они живе у заблуди да су слободни.

4

Луксузна вила. Бандовић седи раскојчан и шмрче кокаин. Трифуновић њледа кроз њрозор. Свештеник улази задихан.

ТРИФУНОВИЋ: Оче, да ли је то ваш „ауди“?

СВЕШТЕНИК: Мој.

ТРИФУНОВИЋ (*окрене се њрема свештенику*): Такав још нисам видео.

СВЕШТЕНИК: А па то је најновији модел. (*Рукују се.*)

ТРИФУНОВИЋ: Сигурно није јефтин... Колико кошта?

СВЕШТЕНИК: Па не знам ја то. Ја не водим много рачуна о тим материјалним стварима.

Сви њрасну у смех.

СВЕШТЕНИК: Где си, Бандовићу? Шта има? (*Рукује са Бандовићем и сегне.*)

ТРИФУНОВИЋ: Е какво је време дошло да попови имају више пара од нас политичара.

БАНДОВИЋ: И од нас бизнисмена... 'Оће неко да шмркне?

СВЕШТЕНИК: Ма нећу ја то срање. Дај суни неки виски.

БАНДОВИЋ: Марија!

МАРИЈА (*уђе*): Молим, господине.

БАНДОВИЋ: Виски, кафа... мезе... и доведи пар девојака да нам праве друштво.

МАРИЈА: Одмах господине. (*Изађе.*)

ТРИФУНОВИЋ: Бог те јебо, ко ти је ова?!

СВЕШТЕНИК: Хоће и ова доћи да нам прави друштво?

БАНДОВИЋ: Не балавите. То ми је пословна секретарица.

СВЕШТЕНИК: Ал је добра, маму јој...

ТРИФУНОВИЋ: Авион!

БАНДОВИЋ: Бадава слините, није она за те ствари... Али имам ново месо ако хоћете да пробате.

СВЕШТЕНИК: Шта имаш на менију?

БАНДОВИЋ: Имам две клинке 12–13 година.

СВЕШТЕНИК: Лепо, лепо...

БАНДОВИЋ: А имам и једног де-чака. Чујем да ви попови и то волите.

СВЕШТЕНИК: Мр'ш! Нисам ја перверзњак, маму ти јебем педерску!

ТРИФУНОВИЋ: А не питах те никад како тај твој бог гледа на грех у ком живиш. Ајд нас невернике човек и да разуме, али ви сте његови изасланици на земљи.

СВЕШТЕНИК: Лако је њему кад тамо горе на небу нема ни прасетине ни пичотине да га у искушење доведу... Него, Трифуновићу, завршио сам нам оно са земљом. Сва се води на ону твоју фирму. Кад ту буде пролазио пут, има да зарадимо бар милионче.

БАНДОВИЋ: У, јебо га ти, па и није нека кинта...

СВЕШТЕНИК: Али је бар легално.

ТРИФУНОВИЋ: Полулегално, ако ћемо мак на конач.

БАНДОВИЋ: Ма боли нас курац. Док си ти на власти, ко нам шта може?

ТРИФУНОВИЋ: А шта кад не будем на власти?

БАНДОВИЋ: Ма, јебо га ти, неће ваљда аждаја на аждају.

ТРИФУНОВИЋ: Ма мораћу мало да се примирим. Неко ме прилушкивао... Свашта имају о мени.

БАНДОВИЋ: Полиција?

ТРИФУНОВИЋ: Ма јок.

БАНДОВИЋ: Државна безбедност?

ТРИФУНОВИЋ: Ма какви.

БАНДОВИЋ: Неко од опозиције?

ТРИФУНОВИЋ: Нису ни они.

СВЕШТЕНИК: Онда је неко из твоје странке, а?

ТРИФУНОВИЋ: Није... Не знам ко су, а не знам ни шта хоће од мене.

Уђу сѣријѣизетѣ које носе храну и ѣиће. Уз ѣласну музику, ѣочиње журка.

5

На канцеларијском сѣолу је ѣостѣављено неколико монитѣора. Посмајѣрач уђе, седне за сѣо и сѣави слушалице на уши. На монитѣорима се смењују снимци разних људи, улица одјекаѣа, а звук који ѣублика чује је скуѣ више исѣовремених

телефонских разговора. Сцена траје само неколико минута.

6

Докторкина канцеларија. Андрејевић дојажљиво уђе. Разледа унаоколо и све ојивава. Појне се на столицу и полеглом изражује њафон. Докторка уђе, а Андрејевић сиђе са столице и седне на њу.

ДОКТОРКА: Андрејевићу, параноични сте. Шта сад тражите? Камере. Већ сам вам рекла да овде нема камера.

АНДРЕЈЕВИЋ: Оно што је вама параноја, за мене је здрав разум и опрезност. То што не можемо да видимо камере, не значи да оне не постоје. Технологија је толико напредовала да...

ДОКТОРКА: Доста, Андрејевићу! Шта желите?

АНДРЕЈЕВИЋ: Па ви сте ме звали.

ДОКТОРКА: Ах, да... Хтела сам да попричамо... Имам утисак да сте ме са оним вашим сном о силовању, намерно одвели на погрешан пут... Желећи да вас боље упознам, прочитала сам све ваше новинске чланке до којих сам могла да дођем.

АНДРЕЈЕВИЋ: И? Желите ли о томе да причамо? Хоћете ли да кажем како више не верујем у све то о чему сам писао?

ДОКТОРКА: Углавном све теме које сте обрађивали, спадају у домен такозваних теорија завера. Ви стварно верујете у оно што сте писали, или сте радили по задатку?

АНДРЕЈЕВИЋ: Ако кажем да сам радио по задатку и да не верујем у све то, пустићете ме на слободу?

ДОКТОРКА: Ја не одлучујем о томе, али свакако мислим да ви нисте овде због тога што сте писали, тако да можете бити отворени са мном. Заправо, молим вас да будете искрени са мном.

АНДРЕЈЕВИЋ: Шта вас интересује?

ДОКТОРКА: Да почнемо са ванземаљцима. Чврсто верујете да постоје, иако нема доказа за то?

АНДРЕЈЕВИЋ: Наравно да постојимо.

ДОКТОРКА: Мислите да сте ви ванземаљац?

АНДРЕЈЕВИЋ: Да... али не само ја. И ви сте ванземаљац. Цео људски род је пореклом са неке друге планете. Чак за то постоји више научних доказа, него за постојање бога у ког ви верујете.

ДОКТОРКА (*руком сјисне крстивић који јој виси око врати*): Дакле, ми смо ванземаљци?

АНДРЕЈЕВИЋ: И нисмо једина ванземаљска врста која живи на Земљи и релативно близу Земље... Зашто ме тако гледате? Вама је потпуно неприхватљиво то што

.....

верујем да постоје интелигентна бића која су нас створила генетским инжењерингом и која су ту негде у нашој близини, али не доводите у сумњу тврдњу да тамо негде високо постоји бог који нас је створио и који управља нашим судбинама.

ДОКТОРКА: Када тако поставите ствари, испада да делимо исто веровање, само га другачије називамо?

АНДРЕЈЕВИЋ: Управо тако.

ДОКТОРКА: Следећа ствар која ме интересује је појам историје будућности. У једном тексту сте поменули да је сада могуће написати историју будућности. Ви мислите да се може предвидети будућност?

АНДРЕЈЕВИЋ: Да, али то не могу учинити некакви видовњаци. Заправо, сматрам да би се могла написати историја будућности која би била тачнија него историја прошлости. С обзиром на то да је историја коју ми знамо скуп лажи, фалсификата и глупости.

ДОКТОРКА: И ко би то, по вама, могао да предвиди будућност?

АНДРЕЈЕВИЋ: Они који је планирају... Ако се данас скотрљам низ степениште, то може бити плод случајности, али ниједна значајна ствар није плод случајности, него планирања... Вашем чуђењу не би било краја када бисте прочитали детаљне планове и за Први и за Други светски рат написане још у

деветнаестом веку... Да бисмо знали каква нам је будућност, морамо добро проучити прошлост, јер тамо су сви одговори. Али не прошлост засновану на лажима које су нам подметнуте и које смо, слепо верујући ауторитетима, прихватили као истину. Ту је кључ, јер они који данас заправо владају, чине то захваљујући томе што су успели да сакрију праву историју. А то што владају сада, даје им могућност да планирају будућност.

ДОКТОРКА: А ви знате каква нам се будућност спрема?

АНДРЕЈЕВИЋ: Ако се убрзо не пробудимо, нимало светла.... Све је другачије од оног што ви мислите да видите. Ви упорно жмурите запущених ушију, а ми малобројни који видимо праву стварност, вама изгледамо као лудаца.

ДОКТОРКА: А шта ми то не видимо?

АНДРЕЈЕВИЋ: На пример, не видите да будућност није неизвесан исход сплета околности, већ до танчина прецизно испланиран процес који води томе да малобројни постају власници свега укључујући ту и нас њихове слуге, да не кажем робове.

7

Ђорђевић нервозно хода по мрачној соби и телефонира.

ЂОРЂЕВИЋ: Добар дан... Зовем вас поводом огласа.... Да... Желим да унајмим бицикл... Да... Женски бицикл... Да је стар око 10 година... Плав, или смеђ... А могу ли ја да дођем да је сам изберем? Овај, да сам изберем бицикл за моју девојчицу?!... Да... Добро... Ја сам Ђорђевић!... Разумем... Стижем за пола сата... Хвала.

Прекине везу. Од узбуђења гудоко гише. Провери њихиљ и задене ја за њојас. Обуче сако и изађе.

8

Докторкина канцеларија. Докторка седи за својим радним столом. Димитријевић шета њо канцеларији, а зајим сегне. Чује се њиха класична музика.

ДОКТОРКА: Како сте, Димитријевићу?... Имам утисак да сте потиштени.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Има онај један малецни тренутак ујутро кад се тек пробудим док још нисам свестан ко сам и где се налазим... У том тренутку немам разлога за депресију. Али већ у наредном моменту, док још испливавам на површину реалности, полако отварам очи, а на моју душу се сручи лавина бола.

ДОКТОРКА (*усиане, обиђе свој радни сто, најкрајко ухвати Димитријевића за руке*): Желим нешто да вам кажем.

Сегне на сто, сукња јој се високо њодиње и открије белину њених душина. Димитријевић на силу њокушава да њио више задржава њојлед на докторкиним очима.

ДОКТОРКА: Можда би требало да ћутим док све не буде готово, али просто не могу да издржим... Написала сам извештај о вама и о још неколико пацијаната у којем предлагем отпуст из ове институције. Начелник то још треба да одобри, али мислим да је то само формалност.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Отпуст? Мислите на то да могу да одем одавде? Да могу да се вратим свом животу?

ДОКТОРКА: Па да, Димитријевићу, да можете да одете кући. Мој закључак је да су грдно погрешили они који су вас сместили овде зато што ви немате никакву менталну болест, никакву психичку сметњу... Осим хроничне депресије, али узрок депресији је заправо ваш боравак овде.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: А зашто су ме онда стрпали овде?

ДОКТОРКА: Не бих да браним колеге које су одговорне за то, али понекад није лако одредити ко јесте кандидат за хоспитализацију, а ко није. По мом мишљењу, не постоји психички потпуно здрава особа. Сви смо ми помало луди, зар не? Али то не значи да сви морамо би-

ти под надзором. Моје мишљење је да штићеници оваквих и сличних институција треба да буду само они који су потенцијално опасни по себе и околину, они који нису у стању да се старају о себи и они који не могу да примају своју терапију ван специјализоване институције. Ви не спадаате ни у једну категорију и зато сам предложила ваше отпуштање.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Али ја већ годину дана трунем овде због нечије лоше процене. И кад год сам рекао да сам здрав, ја сам само дубљу рупу себи копао... Све док се ви нисте појавили.

ДОКТОРКА: Знате, пре четрдесетак година урађен је један експеримент који је био покушај да се утврди способност психијатара да дијагностикују ментална обољења. Тај Розенханов експеримент је показао да психијатри уопште нису у стању да разликују пацијенте од псеудопацијената. Не само да нису успевали да утврде ко су они који се праве да имају психичке сметње, а ко су стварни болесници, него су здравим људима постављали дијагнозе психичких болести, а за праве болеснике су тврдили да су здрави.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Занимљиво.

ДОКТОРКА: А још је занимљивији закључак тог Розенхана да, ако желите да изађете из луднице, никако не смете да тврдите да сте психички здрави, већ да је

неопходно тврдити да сте луди, али да се сада осећате добро.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Па ја му онда дођем као школски пример. (*Устјане и ухвати се за главу као да не може да верује шта му се догађа.*) Значи, ја ћу онда можда ускоро кући.

ДОКТОРКА: Верујем у то.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Докторка, па ја... ја... Просто не знам шта да кажем.

ДОКТОРКА: Пред другима за сада ништа не говорите, али сад вичите, певајте, радујте се... Урадите све што вам срце хоће.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Баш све?!

ДОКТОРКА: Баш све.

Димитријевић се муњевићо у два корака нађе блику пред докторком, обухвати њену главу својим шакама и овлаш је пољуди. Докторка ја одјурне и неко време не усје да проговори, јер је остјала без даха.

ДОКТОРКА: Димитријевићу!... Ово... Ово нисте смели... да урадите!... Па забога, ја сам... ваша докторка!... Ово је било сасвим... неприхватљиво! Да се нисте усудили да то икада више урадите!

Докторка и даље седи на столу у изазовној пози. Димитријевић је леда, али је не чује. Поново јој приђе и овој њућа је обухвати око стјрука и зароби је гућим и нежним пољуйцем. Када им се усне раздвоје, Докторка одјурне Димитријевића.

ДОКТОРКА: Димитријевићу!... Ви сте један... један... дрски... безобразник!

Докторка се нагне према Димитријевићу и свом својом снајом га привуче к себи. Сипрасивено га љуби по уснама, лицу и врати, као да сутира не постоји.

9

Марија прекршених ноју у мини-сукњи седи у фојетли. У руци држи мали дич. Трифуновић уђе Марији с леђа. Скине одело и четворonoшке приђе Марији.

МАРИЈА: Где си до сад, псето једно?!

ТРИФУНОВИЋ: Па... ја...

МАРИЈА: Ако сам рекла у шест, онда је то у шест!

ТРИФУНОВИЋ: Али закаснио сам само пет минута.

МАРИЈА: Куш!

ТРИФУНОВИЋ: Ишао сам на свечано отварање неке фабрике. Знаш страни инвеститори су у питању. Хиљаду радних места плус пар стотина хиљада еврића провизије за мене. Никако нисам могао раније...

МАРИЈА (*јукне дичем*): Заче-пи ту твоју прљаву губицу! Теби су важнији ти радници од мене?!

ТРИФУНОВИЋ: Ма не, душо, јебеш раднике, него велика је пара,

бре. Нисам то смео да пропустим. Греота би била.

МАРИЈА: Да ли ти то полемишеш са мном?

ТРИФУНОВИЋ: Ја? Нипошто, душо. Па ја не бих...

МАРИЈА: Знаш, можда си ти тамо напољу неки курац од ког сви дрхте, али овде си мало смрдљиво кученце. И немој да си то икада више заборавио!

ТРИФУНОВИЋ: Нећу, душо.

МАРИЈА: Шени!

ТРИФУНОВИЋ (*шени*).

МАРИЈА: Њуши!

ТРИФУНОВИЋ (*зубима скине њену цицелу и њушка сивојало.*)

МАРИЈА: Да ли је неваљалом кучи сада доста њушкања?

ТРИФУНОВИЋ: Јесте. Куца би сад хтео да се игра са мацом.

МАРИЈА: А шта ћеш да ми купиш за те твоје силне евриће?

ТРИФУНОВИЋ: Све ћу да ти купим, душо. Све ћу да ти купим. (*Настави да њушка њено сивојало.*)

МАРИЈА (*сипусти ноју која је била предачена преко друге и дискрејтно их размакне*): Е, онда можеш мало да се играш са мацом.

10

Мрак. Тишина се прво претвара у шум који постојено постојаје ласнији. Звук који јублика

чује је скуй више истовремених телефонских разговора. Појављује се слика на илајтну. Када се ујали светло, на сцени је Посматрач који седи за столом на ком је неколико монитора. На ушима су му слушалице, али их скине када уђе Госпођа. Збуњен је и несиуран.

ПОСМАТРАЧ: Добар дан... госпођо.

ГОСПОЂА (*ауџоријативно*): Ти знаш ко сам ја?

ПОСМАТРАЧ: Нисмо се упознали и не знам ваше име, али знам да сте мој претпостављени.

ГОСПОЂА: Ти си релативно дуго код нас?

ПОСМАТРАЧ: Више од две године.

ГОСПОЂА: Колико субјеката посматраш?

ПОСМАТРАЧ: Пасивно око десет хиљада, а активно тренутно више од стотину.

ГОСПОЂА: То је обиман посао.

ПОСМАТРАЧ: Јесте... Али није ми тешко.

ГОСПОЂА: Прегледала сам неколико твојих извештаја. Изгледа да одлично испуњаваш задатке.

ПОСМАТРАЧ: Част ми је што ми је указано поверење да могу да радим тако одговоран посао.

ГОСПОЂА Ипак, твој непосредни руководилац ми је рекао да си незадовољан. Да ли је то тачно?

ПОСМАТРАЧ: Свом руководиоцу сам у пријатељском разговору рекао...

ГОСПОЂА: Наш посао не познаје пријатељство! То је требало да знаш!... И шта си му то рекао?

ПОСМАТРАЧ: Нисам му рекао да сам незадовољан својим послом, него да ми се чини да би подаци до којих долазимо могли бити боље искоришћени.

ГОСПОЂА: На пример?

ПОСМАТРАЧ (*оклева*): Уз ову технологију надзора могао би се спречити малтене сваки злочин, али ми је не користимо за то већ за остваривање ко зна каквих и ко зна чијих интереса. Ако смо им већ одузели приватност и слободу, могли бисмо бар искористити све те податке до којих долазимо да очистимо улице од дилера и нарко-босова, да одуземо власт корумпираним политичарима, да позатварамо терористе, убице, педофиле, силоватеље, лопове... Понекад се питам зашто ми заправо све ово радимо. Понекад ми је тешко да будем само неми посматрач свега што се дешава.

ГОСПОЂА: Трбало је раније да рашчистиш са собом ко смо ми и какву улогу имамо. Наш посао је да посматрамо... И ништа више од тога. Ти не видиш ширу слику. Није наше да доносимо закључке и да судимо. Информације које ми прикупљамо не могу бити употребљене као доказ

11

на суду, а то и није наш циљ. Наше је да податке проследимо онима изнад нас, а шта они раде са тим, није наша брига... А ако говоримо о правима на приватност и слободи људи, мораш знати да људима није потребна слобода. Ако бисмо били слободни од свега, настао би хаос. Ми, људи, функционишемо само ако неко нама влада. Ми никада нисмо били слободни, нити ћемо икада бити. Нас голица та идеја слободе, и зато јесмо водили велике ратове и револуције, али нисмо се ослободили, већ смо једне владаре рушили у име нових. Људи желе да верују да су слободни, али суштински им је потребно да неко управља њима. Ми смо као стока која машта о слободи, али се, без обзира на своју снагу, практично добровољно покорав свом нејаком власнику и ћути ту где јесте, зато што се ту осећа безбедно и сито... Младићу мој, теби нико не може да нареди шта да мислиш или осећаш, али то што си рекао свом претпостављеном и сада мени, је недопустиво кршење радне дисциплине и поверења које ти је указано. Да ли ти је то јасно?

ПОСМАТРАЧ: Јасно ми је.

ГОСПОЂА: Ти знаш које су могуће консеквенце за кршење радне дисциплине. Сматрај да ти је упућена последња опомена.

*Докторкина канцеларија.
Докторка уђе, одложи своју шапну
и џусту музику (класичну наравно).
Преко кошуље облачи бели манџил.*

АНДРЕЈЕВИЋ: Докторка, докторка...

ДОКТОРКА: Добро јутро, Андрејевићу. Да ли је могуће да морате од најранијег јутра да ме оптерећујете својим теоријама за вере? Забога, ни кафу још нисам попила... Добро шта је сад било?

АНДРЕЈЕВИЋ: Знате ли да је онај пацијент 755 чувени професор Митровић. Он вам је један од првих који је отворено поменуо еугенику, критиковао генетски модификовану храну, изнео доказе о манипулацијама климом, а погледајте шта су од њега направили – кататоничног идиота запакованог у пелене.

ДОКТОРКА: Можда би било паметније да размислите о томе шта говорите унаоколо, да не бисте додатно отежали своју позицију овде.

АНДРЕЈЕВИЋ: Па ја то не говорим унаоколо, него вама.

ДОКТОРКА: Зашто мени?

АНДРЕЈЕВИЋ: Зато што ја знам да ви нисте једна од њих.

ДИМИТРИЈЕВИЋ (уђе): Извините, да ли је слободно?

АНДРЕЈЕВИЋ: Е па одох ја. Наставићемо разговор другом приликом. (Изађе.)

ДОКТОРКА (мазно): Добро јутро.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Добро јутро.

ДОКТОРКА: Дођи... Дођи да плешемо.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Од сабајле да плешемо?

ДОКТОРКА: Па шта фали?

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ништа... Може неко да наиђе.

ДОКТОРКА: Па ти закључај врата.

ДИМИТРИЈЕВИЋ (закључава врата.)

ДОКТОРКА: Па дођи.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Али није нам баш музика за плес.

ДОКТОРКА: Ма дођи.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Али ја ни не знам да плешем.

ДОКТОРКА: Ја ћу ти показати, само дођи.

Почињу да плешу. Музика полако постојаје тиша и убрзо је надгласавају њихови стирасни уздаси. Иако љублика види да они плешу, свима је јасно да они заправо воде љубав.

12

Трифуновић и Бандовић стоје поред стола на којем је велика јомила новца. Трифуновић на себи

.....

има опрему за тенис, укључујући и знојнице. Поред њихових ноћу су две стириске торбе.

ТРИФУНОВИЋ: Како не знаш колико има?

БАНДОВИЋ: Не знам. Нисам број'о, јебо га ти, па да знам.

ТРИФУНОВИЋ: Па хоћемо да бројимо?

БАНДОВИЋ: Број ти, ако немаш паметнијег посла.

ТРИФУНОВИЋ (размишља и џрља се по бради): Ма има ту једно сто... стопедесет, а?

БАНДОВИЋ: Има и двесто 'иљада, ја ка'ти кажем.

ТРИФУНОВИЋ: Па како ћемо да поделимо.

БАНДОВИЋ: Напола, јебо га ти!

ТРИФУНОВИЋ: Ма знам, него не знам колико је пола.

БАНДОВИЋ (одока додели велику јомилу на две љриближно истје): 'Вако, јебо га ти.

Свако своју половину новца стирја у своју торбу. Улази Свештеник. Шишти колико нема ваздуха и љрича сам са собом.

СВЕШТЕНИК: Он ће мени то да каже? Он, копиле оног комуњарског испрдка? Он мени то да каже, на курац га набијем. Он мени да каже да сам ја срамота за цркву и да су због мене и они на лошем гласу?

БАНДОВИЋ: Дебели, ко ти дрма кавез, а? Само кажи, све ћу да и' из-

бушим. Не сме мени нико да те дира... Е, одо' ја. Воздра сте. (*Изађе.*)

ТРИФУНОВИЋ: Невоље у рају, а?

СВЕШТЕНИК (*седне*): Ма пусти их у пичку материну. Све светац до свеца... Што си ме звао? Шта је то тако важно? Да нећеш можда да се исповедиш, синко мој? (*Прасне у смех и на крају се закашље.*)

ТРИФУНОВИЋ: Сећаш се да сам ти рекао да ме је неко пратио и прислушкивао?

СВЕШТЕНИК: Јеси ли сазнао ко су?

ТРИФУНОВИЋ: Не знам ко су, али рекли су ми шта хоће.

СВЕШТЕНИК: Па шта хоће?

ТРИФУНОВИЋ: Каж ми, она мала коју смо запослили у оној лудници, каква је?

СВЕШТЕНИК: Ух, добра мачка.

ТРИФУНОВИЋ: Ма не питам те то! Него колико добро је знаш. Може ли јој се веровати?

СВЕШТЕНИК: Ваљда може, откуд ја знам. Зашто?

ТРИФУНОВИЋ: Морам јој поверити један задатак од изузетне важности, али не знам могу ли имати поверења у њу.

СВЕШТЕНИК: Па што ти то не уради онај управник? Он је твој човек, зар не?

ТРИФУНОВИЋ: Ма не може он...

СВЕШТЕНИК: Па добро, хоћеш ми већ једном рећи о чему се ради.

ТРИФУНОВИЋ: Добро, али ни коме ни реч... Та лудница, у ствари, и није обична лудница. Тамо су затворени и неки посебни случајеви. Е, један од тих посебних је унук неког комунистичког мудроње који је у сефу сачувао нека много важна документа.

СВЕШТЕНИК: Каква, бре, документа?

ТРИФУНОВИЋ: Не знам тачно, али ради се о некој преписци аустроугарских и немачких главешина из 1912. која открива да су још тада увелико постојали планови да се изазове велики рат и да се за његово избијање окриве Срби. Мада не знам зашто је то важно, када цео свет већ зна истину.

СВЕШТЕНИК: То ти мислиш. Не учи се у целом свету иста историја. Баш неки дан сам прочитао у новинама да 86% становника Аустрије верује да је Србија узроковала Први светски рат... Него зашто је та комуњара држала та документа у сефу?

ТРИФУНОВИЋ: Наводно се бојао да ће то неко да уништи.

СВЕШТЕНИК: Боже, свашта.

ТРИФУНОВИЋ: И наводно та документа су још у тамо неком сефу и наводно тај његов унук једини зна где је сеф.

СВЕШТЕНИК: То је тај што је у лудници?

ТРИФУНОВИЋ: Јесте. И управник ми каже да је она твоја докторка остварила врло леп однос са њим, што значи да бих преко ње можда могао да добијем ту преписку.

СВЕШТЕНИК: И да је даш овима?

ТРИФУНОВИЋ: И да је дам овима.

СВЕШТЕНИК: А шта ће они са тим? Да објаве?

ТРИФУНОВИЋ: Пре ће бити да хоће да униште.

СВЕШТЕНИК: А ти ћеш да им даш?

ТРИФУНОВИЋ: Па шта друго да радим? Жебе ми се и за Први светски рат и за Аустроугарску и за Србију, кад је моје дупе у процепу.

13

Докторкина канцеларија. Докторка седи на својој столици и нешто чини. Начелник уђе носећи у руци неколико листова папира..

НАЧЕЛНИК: Па добро, јеси ли ти нормална?!

ДОКТОРКА (*устиукне улашена*): Начелниче?

НАЧЕЛНИК: Па добро шта је ово?! (*Баци папире на њу.*) Какви су ово извештаји?! Ти би њих да отпустиш?!

ДОКТОРКА: Начелниче, они нису болесни, а ако и јесу били, више нису. Они су излечени и овде им није место. Чак сматрам да боравак овде негативно утиче на њихову психу.

НАЧЕЛНИК: Излечени?

ДОКТОРКА: Излечени.

НАЧЕЛНИК: Па ниси ти овде да их лечиш и да дајеш суд ко јесте за овде, а ко није!

ДОКТОРКА: Него зашто сам ја овде? Није ми јасно зашто сте ме уопште примили.

НАЧЕЛНИК: Зашто сам те ја примио?! Па ја сам био категорички против тога да будеш примљена, зато што ти ниси кадар за нас. Али неко врло важан одозго, ти ваљда добро знаш ко, ургирао је да ти дамо посао... И веруј ми кад ти кажем, тај те није баш усрећио тиме што те наместио овде... А и мени је велику главобољу створио... Ја сада појма немам шта ћу са тобом.

ДОКТОРКА: Ја нисам добар кадар за вас? Кажете да нисам добар психијатар?

НАЧЕЛНИК: Психијатар? Ма ти си одличан психијатар, али ти ниси за овакву врсту институције.

ДОКТОРКА: Начелниче... да ли је дошло време да коначно сазнам какво је ово место?

НАЧЕЛНИК: Мислио сам да ћу успети да те се ослободим након неколико месеци. Ти би отишла

одавде и живела би срећно у свом незнању... И још није касно да се предомислиш. Иди док још можеш.

ДОКТОРКА: Вечито питање – бити срећан, или знати истину?... Не могу да се окренем и одем, морам да чујем истину! (*Усџане и сџројо ја њојлега у очи.*)

НАЧЕЛНИК (*оклева*): Ова установа званично не постоји... Видела си да овде стварно има много психичких болесника, међутим они су само параван... Ови остали, за које ти кажеш да нису ни били болесни, или да су излечени, задржани су овде мимо своје воље и без правног основа... Не гледај ме тако... Ја само извршавам наређења која долазе одозго... То су неки виши интереси.

ДОКТОРКА: Какви интереси? Здраве људе стрпати у лудницу и изводити којекакве експерименте на њима? Какве психопате тако нешто могу да вам нареде?!

НАЧЕЛНИК: Смири се. (*Сегне.*) Исто тако сам и ја реаговао када сам се први пут сусрео са том ситуацијом.

ДОКТОРКА: Па како сте научили да живите са тим?

НАЧЕЛНИК: Ти људи не могу бити на улици, а нема правног основа ни да буду у затвору. Тако да верујем да им је боље овде, него под хладном земљом.

ДОКТОРКА: Па зашто су они заправо овде.

НАЧЕЛНИК: Превентивно... Кад је злочин учињен, онда је већ касно. Злочин треба предупредити. Е зато ми у оваквим установама држимо изоловане оне који би могли да наштете нашем друштву.

ДОКТОРКА: Зар су они толико опасни, да их морамо држати затворене? Можда сам наивна и слепа, али ја стварно не сматрам да је ико од њих потенцијални убица, или терориста.

НАЧЕЛНИК: Они су различити, неукалупљени, они мисле својом главом... А такви су много опаснији него убице и терористи.

ДОКТОРКА: Али то је погрешно... и незаконито.

НАЧЕЛНИК: Када је држава нападнута од стране неке спољне силе, она ће се бранити свим могућим средствима, зар не? Па зашто би другачије било када је у питању потенцијални унутрашњи непријатељ? Замисли да си на челу неке заједнице. Зар ти не би за добробит те заједнице из ње, макар и мимо закона, одстранила, бунције, галамције, насилнике и сличне, пре него што својим трулежом исквари и остале чланове заједнице... Сама држава то није у стању да уради, али зато смо ту ми да заштитимо и државу и све њене ваљане грађане.

ДОКТОРКА: А ко смо то ми који смо изнад државе, устава, закона?

НАЧЕЛНИК (*устијане*): Добила си довољно информација за један дан... И језик за зубе. Сада више нема назад. А као подсетник нека ти буде пацијент 333. Он је некада радио за нас, а није умео да ћути... Сада више не зна да изговори ни своје име. (*Изађе.*)

14

Посмајтрач, њојнуше љаве, са качкејом на љави и великом коверџом у руци, љриђе клуји у љарку на којој сеги Ђорђевић.

ПОСМАТРАЧ: Слободно.

ЂОРЂЕВИЋ: Није... Извини, али желим да будем сам.

ПОСМАТРАЧ: Одузећу вам само минут. (*Сегне.*)

ЂОРЂЕВИЋ: Шта хоћеш?... Ко си ти?

ПОСМАТРАЧ: Пријатељ.

ЂОРЂЕВИЋ: Ја немам пријатеља.

ПОСМАТРАЧ: Знам.

ЂОРЂЕВИЋ: Ништа ти не знаш.

ПОСМАТРАЧ: Знам.

ЂОРЂЕВИЋ: Шта знаш?

ПОСМАТРАЧ: Знам ко сте и кога тражите.

ЂОРЂЕВИЋ (*њојледа ља у очи*): Пандур?

ПОСМАТРАЧ: Нисам пандур... У коверти су адресе и фотографије људи који продају и подводе

девојчице. (*Устијане.*) То тражите, зар не?

Посмајтрач њојнуше љаве дрзим кораком оде. Ђорђевић њејверљиво ојтвори коверџу и на дрзину њојледа њен садржај, након чеја устијане, осврне се лево-десно и одјури.

15

Начелникова канцеларија.

НАЧЕЛНИК: Мислиш да ми нисмо покушавали? Јесмо, на све начине. Веруј ми кад кажем на све начине... Али без успеха.

ДОКТОРКА: А мислите да ћу ја успети?

НАЧЕЛНИК: Верујем да хоћеш. Ми нисмо успели зато што није стекао поверење у нас, али са тобом је сасвим другачија ствар, зар не?

ДОКТОРКА: Како то мислите?

НАЧЕЛНИК: Не прави се луда!... Прешла си сваку могућу границу у односу са пацијентом, и то је за сваку осуду... Али у овом случају то нам и те како може ићи у прилог.

ДОКТОРКА: Ко ме то нама?

НАЧЕЛНИК: Ти добро знаш ко ме је то потребно. А ако он добије оно што хоће, и нама ће бити добро.

ДОКТОРКА: А Димитријевићу? Хоће ли и њему бити добро?... Могу ли му обећати да ће бити ослобођен, ако изврши свој део погодбе?

16

НАЧЕЛНИК: Наравно. Ако нам да та документа, за нас ће бити потпуно безвредан.

ДОКТОРКА: Знате ли ви каква су то документа? Мислим, шта да тражим од њега?

НАЧЕЛНИК: Зна он шта ми тражимо, не брине ти о томе.

ДОКТОРКА (*више за себе*): Мора бити да му је то нешто јако важно.

НАЧЕЛНИК: Не знам зашто би му било какав папир био вреднији од сопствене слободе или од сопственог живота.

ДОКТОРКА: Очигледно је да нисмо сви исти... Јесте ли га мучили?

НАЧЕЛНИК: Молим?

ДОКТОРКА: Чули сте ме.

НАЧЕЛНИК: Радили смо све што смо мислили да је неопходно.

ДОКТОРКА: И он није пристао... А шта ако и мене одбије? Шта ће бити са њим?

НАЧЕЛНИК: Не знам. Постоји још неколико врста могућих притисака на њега... али требало би да му даш до знања да бољу прилику од ове неће имати... И да сам на твом месту, мање бих бринуо о томе шта ће бити с њим. Имаш ти и важнијих брига.

Ђорђевић задихан ујрчи у своју собу. Крваво му је лице као и одећа. Журно скида одећу. Умива се њускајући се великом количином воде, а зајим се дреше њешкиром не само да се осуши, него да и скине остатаке крви са себе. Зајим са видним задовољством на лицу јрво седне на кревет, а онда јодије ноје на кревет, сјустии јлаву на јасјук и засји са осмехом на лицу.

17

Посмајрач седи јоред свој сјола на ком су монитјори. Госјођа сјоји исјред њеја.

ГОСПОЂА: Лично сам те упозорила и ти опет. Ма не да си се оглушио о моје наређење да се смириш и да не дижеш прашину, него си директно ступио у контакт са субјектом... Шта ме гледаш, мислиш да ти посматраш друге а да нико не посматра тебе?

ПОСМАТРАЧ: Учинио сам оно што сам сматрао да је исправно... Јесам ли у невољи?

ГОСПОЂА: До краја данашњег дана бићеш ослобођен свих досадашњих обавеза.

ПОСМАТРАЧ (*јокуњено клима јлавом*): Разумем.

ГОСПОЂА: Шта разумеш? Ништа ти не разумеш.

ПОСМАТРАЧ: Бићу деградирани?... Отпуштен?

ГОСПОЂА (*засмеје се*): Видиш да ништа не разумеш... У нашој служби не постоји отпуштање. Била би штета да завршиш са метком у челу, а била би штета и да будеш деградирани. Дуго сам размишљала шта да радим са тобом и одлучила сам да ти дам посебан задатак.

ПОСМАТРАЧ: Какав задатак?

ГОСПОЂА: Тајни задатак.

ПОСМАТРАЧ: Зар нису сви наши задаци тајни?

ГОСПОЂА: Овај је посебан... За њега ћемо знати само ти и ја.

ПОСМАТРАЧ (*окрене главу у страну и подигне поглед*): Али...

ГОСПОЂА: Не брини, искључила сам камеру која те снима... И остаће искључена све док си на том задатку.

ПОСМАТРАЧ: Ништа не разумем.

ГОСПОЂА (*сћане иза њеја и масира му рамена*): Јеси ли ожењен?

ПОСМАТРАЧ: Нисам.

ГОСПОЂА: Имаш ли девојку?

ПОСМАТРАЧ: Немам.

ГОСПОЂА: Зашто? Не волиш девојке?

ПОСМАТРАЧ (*замуцкујући*): Волим.

ГОСПОЂА: Па зашто онда немаш девојку?

ПОСМАТРАЧ: Па не знам.

ГОСПОЂА: Ни ја не знам зашто никог немам... Наш посао јесте такав да је боље бити самац... Али од усамљености хоће да иструли душа и да се осуши тело.

ПОСМАТРАЧ (*са кнедлом у њру*): Па јесте.

ГОСПОЂА: Моје тело се јесте осушило, али душа није, упркос тој грозној самоћи и упркос свим ужасима којих сам се у овом послу нагледала... Младићу, ти и ја имамо нешто заједничко.

ПОСМАТРАЧ: Имамо? Шта то?

ГОСПОЂА: То што не можемо да будемо неми посматрачи ствари које се дешавају... Да имаш некога у свом животу, у ово те не бих мешала, јер ради се о врло озбиљној ствари... и врло опасној... Да ли си заинтересован?

ПОСМАТРАЧ: Како да знам да ово није само нека ваша игра?

ГОСПОЂА: Синко, ово је све само не игра!

ПОСМАТРАЧ: Прво сте ме критиковали, па претили, а сад...

ГОСПОЂА: Морала сам да испипам како дишеш. Надам се да разумеш. Да си попустио под мојим претњама, знала бих да ти ниси за овај задатак.

ПОСМАТРАЧ: А какав је задатак?

18 СЦЕНА

Докторкина канцеларија.

ДОКТОРКА (*појачује глас*):
Жао ми је.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: И шта је рекао управник? Ево баш ме занима шта ти је тачно рекао.

ДОКТОРКА: Полудео је када је видео мој извештај... Испала сам наивна, али то ипак не значи да не можеш бити ослобођен.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Знам! Знам шта они желе! Знао сам да ће тако бити... А опет сам био довољно велика будала да се понадам да ћу изаћи одавде... .. И тебе су увукли у то?! Сад си и ти на њиховој страни?!

ДОКТОРКА: Није тако као што изгледа.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: А како је?

ДОКТОРКА: Ја чак не знам шта је то што они хоће. Али шта год да је, зашто им то не даш? Па неће ваљда Земља престати да се окреће због тога.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Не очекујем да ти то можеш разумети.

ДОКТОРКА: Можда то не разумем, али зато могу да замислим како диван живот би могао да нам буде када изађеш одавде. Кад те пусти и ја ћу дати отказ. Могли бисмо да будемо срећни негде далеко одавде... Били бисмо толико срећни, да би сећање на све ово ишчилело као ружан сан.

ГОСПОЂА: Субјекат са којим си ступио у контакт је одбегли штићеник једне установе...

ПОСМАТРАЧ: Нисам то знао. Какве установе?

ГОСПОЂА (*Најне се над његов сјај и откуца нешто на тасмашури. На њлајну се појаве снимци усјанове*): Та установа је твој следећи задатак.

ПОСМАТРАЧ: Шта конкретно?

ГОСПОЂА: Не знам тачно. У питању је напуштени војни објекат и званично тамо нема ничега, међутим и те како има нечега. Не знам под чијом јурисдикцијом је та установа, али нешто необично се дешава у њој.

ПОСМАТРАЧ: А ја треба да сазнам ко је и шта је у питању?

ГОСПОЂА: Тако је.

ПОСМАТРАЧ: И шта онда?

ГОСПОЂА: С обзиром на то колико тај случај постао важан нашим шефовима, неко зло могу да наслутим.

ПОСМАТРАЧ: А ми би требало да спречимо то зло?

ГОСПОЂА: Хајде прво да сазнамо о чему се ради.

ПОСМАТРАЧ: А ако нас ухвате?

ГОСПОЂА: Па... бићемо „отпуштени“... Или ћемо и ми завршити у једној од таквих установа.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хајде да побегнемо! Ти и ја!... Ти можеш да пронађеш начин да ме ослободиш, зар не?!

ДОКТОРКА: Не вичи, будало. Шта ти је?

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ма требало би нам само неколико сати предности и никада нас више не би пронашли.

ДОКТОРКА: Мислиш да се од њих може тако лако побећи? Ако сам лудо заљубљена, не значи да сам луда. Заборављаш да имам дете.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Повешћемо и њега, то се подразумева.

ДОКТОРКА: Ти немаш шта да изгубиш, али ја не смем да ризикујем.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: И тебе уцењују...

ДОКТОРКА: Ма не...

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Требало је да знам да психопате неће бирати средства.

ДОКТОРКА (*бризне у њлач*): Жао ми је.

19

Болничка соба. Улази Андрејевић.

АНДРЕЈЕВИЋ: Готово је.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Шта?

АНДРЕЈЕВИЋ: Са мном је готово. Знам ја да после четрдесете ништа није исто, али нисам знао

да то одмах у четрдесетој почиње... Устајао сам ноћас да пишам.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да, и?

АНДРЕЈЕВИЋ: Шта и? Шта ћеш горе од тога? Ја сам ти имао такву бешику да сам могао три дана и три ноћи да не пишам. А ноћас се пробудим због пишања

ЖИВКОВИЋ (*једва разговешно*): Благо теби! Ти се бар пробудиш.

АНДРЕЈЕВИЋ (*не обраћајући њажњу на Живковића*): Још пре него што су ме затворили овде, знао сам да се у мени ватра полако гаси. Знао сам да ми време истиче, чим ми је један секс дневно био довољан... А сад још и пишање у сред ноћи. Куку мени.

Живковић на средини болничке собе чучи и стиње.

АНДРЕЈЕВИЋ: Хеј, Стојадине, немој да си се опет усрао овде!

Весна и болничари уђу.

ВЕСНА: Је л' вам коначно рекао како се зове?

АНДРЕЈЕВИЋ: Ма какви.

ВЕСНА: Па што га зовете Стојадин?

АНДРЕЈЕВИЋ: Зато што се води под бројем 101.

ВЕСНА: А, то! А ја мислила... Он вам је пацијент са најдужим стажом овде, а и даље нико ништа не зна о њему... Хајде, заврши рукаве!

АНДРЕЈЕВИЋ: Опет нека вакцина?!

ВЕСНА (*шерейски*): Ма зајебавам те. Само сам донела терапију. (*Певуши.*) Шарене пилуле за лилуле.

20

Дневна соба унајмљеној сџана.

БАНДОВИЋ: Не рече ми, оклен ти мој број.

ЂОРЂЕВИЋ: Од једног мог пријатеља. Био је задовољан твојим услугама па ми те је препоручио.

БАНДОВИЋ (*дрк му се осмехне*): Задовољан ка'еш?... Фала богу да је био задовољан кад код мене само најбоље месо мож' да добијеш.

ЂОРЂЕВИЋ: Дај онда да видим ту малу... Колико има година?

БАНДОВИЋ: Нећу да те лажем. Има десет, али изгледа млађе. Видећеш, прави је анђео... Анђела! Дођдервамо!

Анђела у летињој хаљиници, дрхтећи, сџоју њо сџоју лајано љрилази, од сџраха лемећи љрсџиће на рукама. Ђорђевић као да се мало разочарао кад ју је видео.

БАНДОВИЋ: Дед брже то мало! 'Де ти је младост?! А, друшкане, ш'а ка'еш?

ЂОРЂЕВИЋ: Је ли то једина коју имаш?

БАНДОВИЋ: Тренутно једина. Ови' од двајс година имам кол'ко о'ш, ал' од ти' малих само њу... Ш'о, не свиђа ти се?

ЂОРЂЕВИЋ: Колико?

БАНДОВИЋ: Сат триста евра, цела ноћ пе'сто... А ако о'ш да је купиш, десет 'иљада.

ЂОРЂЕВИЋ: Водим је кући.

БАНДОВИЋ (*задовољно љрља руке*): Може, батице. Паре на сунце и води је.

Ђорђевић руком љокаже Анђели да му љриће. Она љо невољно уради и кад му љриће, он је левом руком нежно љрирли и држећи је за љоџиљак, љрслони њено лице на свој док. Затим, десном руком даци коверџу на сџо љред Бандовића, који оџвори коверџу, љоскочи са сџолице и исколачи очи на Ђорђевића кад схваџи да унуџира није новац.

БАНДОВИЋ: Ш'а је ово?! Нека зајебанџија, а?!

Ђорђевић извади љишџољ који му је дио исџод сакоа на леђима задануџ на каиш и исџали неколико хиџаца у Бандовића који се љревије наџред и љадне на сџо.

ЂОРЂЕВИЋ: Не бој се, малена. Биће све у реду. (Узме мобилни љтелефон и џиџка љо њему). Хало... Где си?... Одлично! Одмах дођи, имам нешто за тебе... Одмах... Стевана Стојановића 2. (*Прекине везу.*)

АНЂЕЛА (*дрхџавим љласом*): Чико, а шта ћеш ти да ми радиш?

ЂОРЂЕВИЋ (*скине сако, љредаци ља љреко њених рамена и клекне љред њу*): Како се зовеш?

АНЂЕЛА (*неодлучно*): Анђела.

ЂОРЂЕВИЋ: Да ли ти је то право име?

АНЂЕЛА (*погледа у Бандовића као да се доји да ће устайи из мртвих*): Није.

ЂОРЂЕВИЋ: Хоћеш ли ми рећи своје право име?

АНЂЕЛА: Милица. (*Бризне у плач.*)

ЂОРЂЕВИЋ (*суздржава се да не зайлаче*): Баш лепо име... Милице, имаш ли ти можда маму и тату?

МИЛИЦА (*појврдно климне лавом бришући сузе.*)

ЂОРЂЕВИЋ: Да ли би ти волела да их видиш?

МИЛИЦА (*јецајући*): Они су сад сигурно тужни што нисам могла да се вратим кући.

ЂОРЂЕВИЋ: Имам један предлог за тебе. Позвао сам једог чика који је полицајац, па ће те он одвести у полицијску станицу, а онда ће мама и тата доћи по тебе. Важи?

МИЛИЦА: Стварно?!

ЂОРЂЕВИЋ: Стварно... Али морам пре тога још нешто да те питам. (*Посејне ка унутрашњем џеју сакоа из кој извади фотографију.*) Да ли си некада видела ову девојчицу?

МИЛИЦА (*одрично одмахне лавом*): Ко је та девојчица?

ЂОРЂЕВИЋ: То је мој анђео... То је моја ћерка. (*Зайлаче.*)

МИЛИЦА: А шта се њој десило?

ЂОРЂЕВИЋ: Не знам. Нестала је... и не могу да је пронађем. Баш као што ни твоји родитељи нису могли да пронађу тебе.

МИЛИЦА: Можда ће и њу пронаћи неко као што си ти мене пронашао.

ЂОРЂЕВИЋ: Можда... Ти си, Милице, баш једна паметница.

МИЛИЦА: Знам, то ми је и тата стално говорио. (*Поново јој крену сузе на очи.*) Кад ће доћи тај полицајац? Зашто ме ти не одведеш у полицију?

ЂОРЂЕВИЋ: Не могу ја да те одведем... Полиција мисли да нисам добар и хоће да ме ставе у затвор... А ја не могу да идем у затвор док не пронађем моју ћеркицу... Не брини, сад ће тај чика стићи, он је ту у близини.

Полицајац уђе и чим види мртвој Бандовића, ухвати се за лаву.

ПОЛИЦАЈАЦ: Зар опет, сунце ти калаисано?! Изгубићу, бре, посао због тебе!

ЂОРЂЕВИЋ (*устане а из руке му испадне фотографија*): Па је л' важнији твој посао, или животи те јадне дечице?

ПОЛИЦАЈАЦ: Знам, али... Докле ти мислиш овако?

ЂОРЂЕВИЋ: Док не побијем све те говнаре... И док је не пронађем.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ако већ знаш ко су, зашто лепо не пријавиш

полицији, па да их наши људи похапсе?

ЂОРЂЕВИЋ: Хапсили сте ви такве, а неки од њих ни дан нису одробијали... И овог билмеза сте два пута хапсили, а он не вуче букагије, него продаје децу болесницима.

ПОЛИЦАЈАЦ: Знам ја то, али није у реду то што радиш.

ЂОРЂЕВИЋ: Знам да није, али знам да би и ти другачију песму певао да је твоје дете у питању.

ПОЛИЦАЈАЦ: Издата је потерница за тобом. Питање је дана кад ће те пронаћи.

ЂОРЂЕВИЋ: Нека они раде свој посао, а ја ћу свој, па нека буде шта буде. А ако ме и ухвате, за себе не брини. Ја те нећу издати.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ти нећеш, а шта мислиш на кога ће прво посумњати да ти је помагао? Мислиш да им ја, као твој брат, нећу први пасти на памет?

ЂОРЂЕВИЋ: Хоћеш ти повести ово дете, или нећеш?

ПОЛИЦАЈАЦ: Повешћу је, наравно да ћу је повести... Али како да изведем то да је не повежу са тобом и са овим овде? Да кажем да је пала с Марса, а да сам ја случајно баш ту пролазио?

ЂОРЂЕВИЋ: Ма смислићеш ти већ нешто. Хајде, пођите већ једном.

ПОЛИЦАЈАЦ (*ћружи руку ћрема Милице*): Хајде, злато, идемо.

ЂОРЂЕВИЋ: Ђао, Милице.

МИЛИЦА: Ђао.

Милица једну руку да њолицају, а другом маше Ђорђевићу док одлазе. Након неколико ћренућака, Милица ућрчи, усћућ са ње сћадне сако којим је била оћрнућа, и безрезервно ћа заћрли. Ђорђевић је заћечен њеним заћрљајем ћако да не усће нићића да каже ћре нећо шћић она исћрчи. Неко време са чудним изразом на лицу ћосмаћра враћић кроз која је изашла, а онда се сћусћић на колена и ћодићне фотћографћу која му је раније исћала. Прво је ћосмаћра неколико ћренућака, заћим је ћољуди, сћисне на ћруди и ћорко заћлаче.

21 СЦЕНА

Докћоркина канцеларија.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ако ја њима то ипак дам... И ако којим случајем мене после тога ослободе... да ли ћеш ти стварно отићи са мном?

ДОКТОРКА: И на крај света ако треба... Зашто ме то питаш? Не верујеш ми?

ДИМИТРИЈЕВИЋ (*заћрли је*): Верујем ти... иако ме је страх да верујем у истинитост твојих осећања. Преварили су ме сви које сам волео. Искористили су ме сви којима сам веровао.

ДОКТОРКА: Ја нисам као остали.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Дај ми папир и оловку. (*Највише нешто на њајиру.*) Овде ти све пише – где је сеф, где је кључ од сефа и шифра. Дај им то што траже и нека бар тебе оставе на миру.

22

Начелников сѝан.

ДОКТОРКА: Лепо вам је овде.

НАЧЕЛНИК: Уђи... Седи, раскомоти се.

ДОКТОРКА: Није ми до седења.

НАЧЕЛНИК: Очекивао сам те још јуче.

ДОКТОРКА: Па јавила сам вам да сам јуче сахрањивала оца.

НАЧЕЛНИК: Свеједно. Требало је то још јуче да ми донесеш... Но, јеси ли донела?

ДОКТОРКА: Јесам. (*Из њорбе извади коверѝу и ѝружи му је.*)

НАЧЕЛНИК: Добро је. Нисам ја ни сумњао у тебе. Свака част... Лепа будућност је пред тобом. Они од горе умеју да цене тимске играче. Такви људи напредују. Мислиш да сам ја ту где јесам због своје стручности?

ДОКТОРКА: Надам се да ћете и ви испоштовати свој део погодбе.

НАЧЕЛНИК: Наравно. Сад сам ти рекао да не бринеш за своју будућност. Овим ће ти се многа врата отворити.

ДОКТОРКА: Говорим о Димитријевићу. Рекли сте да ћете га ослободити.

НАЧЕЛНИК: Јесам... али...

ДОКТОРКА: И сами сте рекли да ће вам бити неважан.

НАЧЕЛНИК: Истина. Он је овим престао да буде особа од интереса и да се ја питам, ја бих га већ данас ослободио, али...

ДОКТОРКА: Али не питате се ви.

НАЧЕЛНИК: Знаш, они одозго су забринути да би он могао да... проприча.

ДОКТОРКА: Ја своју реч нећу да погазим. Даћу вам два дана и ако ви ништа не учините, ја ћу припремити отпусну документацију и лично ћу му отворити излазна врата.

НАЧЕЛНИК: Мислим да то не би било мудро.

ДОКТОРКА: А можда ћу потражити и правог начелника.

НАЧЕЛНИК: Молим?

ДОКТОРКА: Зашто се толико чудите? Прочепркала сам мало по документацији. Начелник је извесни доктор Живковић, а ви сте такорећи вршилац дужности за време његовог одсуства... Зна ли он шта ви радите и за кога радите?

НАЧЕЛНИК: Ох, драга колегице, па ти појма немаш.

ДОКТОРКА: Рекла сам шта сам имала. (*Пође ка излазу, али се*

заустави.) Погледала сам мало те папире. Велика ствар је у питању. Димитријевић је то крио у страху од тога да многи желе да манипулишу истином и историјским чињеницама. Да ли је његов страх оправдан?

НАЧЕЛНИК: И Димитријевић и ти и ја смо сувише мали да бисмо знали шта јесте важно, а шта није, и шта јесте истина, а шта није.

ДОКТОРКА: Довиђења... „начелниче“. Имате два дана.

Докторка изађе. Начелник насје себи ииће, зайали цијару, удобно седне и ошвори коверту.

23

Посмајрач улази у свој сјан и ујали свейло. У њејовом кревету, до јрла јокривена, лежи Госјођа. Изледа као да сјава. Када је Посмајрач уледа, силно се јрејадне. Покушава да дође до даха. Још је далеко од кревета.

ПОСМАТРАЧ: Госпођо... како сте ушли ушли у мој стан?... И зашто сте ушли у мој стан?... И... и... зашто сте у мом кревету?... Ово, мислим, није био део нашег аранжмана... Забога, можете ми бити мајка. (Окрене леђа кревету.) Ево, дајем вам прилику да устанете и да се обучете, а ја ћу за то време да скувам кафу или чај и правићемо се да се ово није догодило... Чујете ме? (Оде до кухиње.) Дакле, кафа или чај?! (На

радном делу уледа иишићољ.) Шта ради овај пиштољ у мојој кухињи? (Прилично несјрејно узме иишићољ и јонесе ја у собу.) Питам шта ради овај пиштољ у мојој кухињи?! (Када се јојјуно јриблжи кревету и види нејомичну Госјођу, јосумња да нешто није у реду.) Госпођо... Госпођо.

Посмајрач јажљиво јрогрма Госјођино раме јреко јокривача, али како она не рејује, годирне Госјођино лице, након чеја усјукне са ужасом на лицу. Када се охрабри, ојкрије Госјођу и уледа јун кревет крви. Одбаца иишићољ који му је дио у руци и ухвајти се за јлаву.

ПОСМАТРАЧ: Ох, не... Па шта је сад ово, људи моји?!

У јаници је и не зна шја да ради. Врји се око седе, крене, ја сјане. Узме шелефон, ја ја одложи. Узме крју, обрши иишићољи и осјави ја на јоду. Зјтим ојет јосејне за шелефоном, али ја ојет одложи. За све јо време јрича нешто сам са собом. Ујом се зачују јолицјске сирене. Посмајрач ојрчи до јрозора и јојледа доле. Исјрчи из сјана, али удрзо се врајти, узме иишићољ и јоново исјрчи.

24

Болничка соба.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Нема докторке данас.

АНДРЕЈЕВИЋ: Које докторке?

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Како које?!

Наше докторке.

АНДРЕЈЕВИЋ: Па добро...

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Није добро!

АНДРЕЈЕВИЋ: Можда је на боловању, или на годишњем.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Није!

АНДРЕЈЕВИЋ: Шта си запенио одмах?!

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Нешто јој се десило. Знам то.

АНДРЕЈЕВИЋ: А како ти то знаш?

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Тако што знам!

АНДРЕЈЕВИЋ: А да се онда и нашем Стојадину није нешто десило? Ни њега нема данас.

Уђе Весна, а за њом и Ђорђевић који носи њосћељину.

ВЕСНА (*Ђорђевићу*): Хајде, хајде, живље мало. Зар ти није драго што се враћаш у старо јато? (*Изађе.*)

ЂОРЂЕВИЋ (*климне љавом у знак њоздрава*): Шта има?

АНДРЕЈЕВИЋ: Вратили те.

ЂОРЂЕВИЋ (*на мешта њосћељину*): Вратили ме... вероватно само привремено. Чисто да вам покажу да су ме ухватили. После ће вероватно да ме пребаце у затвор, јер сад имају за шта да ме осуде.

АНДРЕЈЕВИЋ: А дете?

ЂОРЂЕВИЋ: Нисам је нашао.

АНДРЕЈЕВИЋ: Верујеш ли да је још жива?

ЂОРЂЕВИЋ: Верујем, али не знам да ли да се надам томе... Сад кад су ме затворили, не видим наду да ће је неко пронаћи и ослободити... Понекад помислим да је боље да је мртва него да је муче, да је силују... да се иживљавају над њом. (*Горко зайлаче.*)

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ђорђевићу, ти си већ једном збрисао одавде. Ни теби се не исплати да останеш, а и мени гори под ногама. Људи, ја сам за то да направимо план како да побегнемо из ове луднице.

ЂОРЂЕВИЋ: Не верујем да ћемо моћи побећи на исти начин као што сам ја побегао...

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Можда ипак пронађемо начин. Андрејевићу, јеси ли уз нас?

АНДРЕЈЕВИЋ (*размишља*): Желим вам срећу у том подухвату. Ако вам како могу помоћи, радо ћу помоћи. Не могу рећи да ми се остаје, али док сам овде, знам да неће дирати моју породицу.

25

Докторка Јола, ујлакана и рашчујана, седи на столице и рукама њокрива своје интимне делове. Поред ње стоје два болничара, а испред њих стоји

Начелник. Неколико мейара од њих на йоду је зјужвана бела сјаваћица.

НАЧЕЛНИК: Колегинице, жао ми је што је до овога дошло...

ДОКТОРКА (*само шио не ексийодира од беса, усїане са сїолице, али је долничари їрубo враїе на месїо*): Марш, ђубре једно!

НАЧЕЛНИК: Де, де, па нећемо сад тако... Знаш, не могу рећи да ми није жао, али овај корак је био неопходан. За тренутак сам помислио да си тимски играч и да ћеш бити једна од нас, али си ме разочарала. Одбацили све због једног пацијента, па то је сулудо... Испочетка сам мислио да ти ниси за ову установу, али признајем да сам погрешио. Твоје место јесте овде, додуше не међу онима који воде установу, него међу штићеницима.

ДОКТОРКА (*наїне се најред колико їод може и їљуне їа*): Ти!... Ти си луд, а не ја!... Зашто ме овако понижавате?! Захтевам да ме одмах ослободите!

НАЧЕЛНИК: Знаш и сама да ово није хотел из којег можеш тек тако да се одјавиш.

ДОКТОРКА: Али моје дете... Мој син ме чека. Он се сада пита где сам. Када схвати да ме нема, обавестиће полицију! И они ће ме пронаћи! И шта ћете онда?! Ха?!

НАЧЕЛНИК: Ништа ти не брини. Син је код твог бившег мужа.

Објаснили смо им да ти није добро и да ћеш неко време бити код нас на лечењу. Тако да те нико неће тражити.

ДОКТОРКА (*їоново їокуша да дохвати Начелника, али је долничари задрже*): Не можеш то да ми урадиш! Не можеш!... То није у реду!

НАЧЕЛНИК: Знам да си сада узнемирена, али временом ћеш схватити да ми ниси дала могућност избора. Ја просто нисам смео да ризикујем.

ДОКТОРКА: Ево, обећавам да никоме ништа нећу рећи. Кунем вам се. Ево, урадићу све што будете тражили од мене.

НАЧЕЛНИК: Бојим се да то тако не функционише... Али да не би било све тако црно за тебе, спремио сам ти једно изненађење. Наиме, решио сам да ти испуним једну жељу. Пружићу ти прилику да упознаш правог управника.

Живковић лаїаним корацима, са блаїим осмехом на лицу, уђе. На себи има ручно кројено одело и уредно је очешљан. Просїо не личи на себе. Докїорка час їледа у Живковића, час у начелника и чудом се чуи.

ДОКТОРКА: Ма знам ја шта покушавате. Ви хоћете начисто да ме излудите.

НАЧЕЛНИК: А не, драга моја, професор Живковић је прави начелник наше установе.

ДОКТОРКА: Ма какав професор! Ово је пацијент 101!

НАЧЕЛНИК: Чињеница је да га ти знаш као пацијента, али истина је да је он управник, професор и мој ментор... и, усудио бих се рећи, генијалац.

ЖИВКОВИЋ: Ах, немојмо претеривати. Никакав генијалац, већ само човек који је спреман да се посвети свом позиву до крајњих граница.

НАЧЕЛНИК: Професоре, немојте бити прескромни.

ДОКТОРКА: Ви сте... ви сте луди... обојица.

ЖИВКОВИЋ: Ах, па сви смо ми помало луди, само што је неко у тој столици, а неко... није. Да нисам помало луд, вероватно не бих ни успео да тако добро глумим лудака. Успео сам да те преварим, зар не?... А сигурно се питаш чему то?

ДОКТОРКА: Не.

ЖИВКОВИЋ: Ипак ћу ти рећи... Када ми је поверена ова институција, поставио сам себи питање, какав управник желим да будем. Одмах сам знао да за мене није седење у некој луксузној канцеларији, далеко од епицентра догађања, и бављење административним пословима. Тада ми је синула идеја...

НАЧЕЛНИК: Генијална идеја.

ЖИВКОВИЋ: Идеја која ми је омогућила да из првог реда посма-
трам цео експеримент.

ДОКТОРКА: Експеримент?

ЖИВКОВИЋ: Па да, експеримент. И ти си била део експеримента. Радила си на одељењу у које смо заједно сместили тешке душевне болеснике и здраве људе. И пратили смо њихову интеракцију, с тим што је свако од њих био подвргнут различитим синтетичким супстанцама. А са друге стране, за рад на одељењу ангажовали смо стручњаке од којих је неколицина знала да се ради о експерименту, док други нису били свесни тога, као ти, на пример... А на другим одељењима раде се другачији експерименти... а ти се управо налазиш на једном од тих других одељења.

ДОКТОРКА: И шта ћете да ми радите?

ЖИВКОВИЋ: Биће занимљивије да ти не откријемо унапред... Сазнаћеш то и сама... а можда и нећеш.

Живковић климне љавом болничарима. Један од болничара чврсто зиради Докторку која се узалуд ојире. Други иприреми ињекцију коју јој врло ирубо зарије у бок. Подићу је са столице и одируну је иако да се она заићетура и иадне. Њих четворица изаћу. Из off-а се чује звук металних вратица која се заиворе и закључају. Докторка оићује до саваћице и обуче је. Неко време склућчана лежи на иоду, грхић и илаче. А онда као да неки ђаво уће у њу и ирбодуди звер

која прво почне да режи, зајим чейвороношке, исколачених очију, оде до просценијума, иде крајко мастурбира (механички, без уживања), зајим усјане, урличе, без икаквој суздржавања се баца унаоколо, љавом удара у зид. У свом заносу заврши у првом реду јублике. Ту се мало примири, а када усјане, у њој више ничега нема. Хога кроз јублику без израза на лицу као јразна љуштура. Док хога јоред љедалаца, чак и додирује неке од њих, предало би да схвајимо да смо сви ми зајраво заједно са њом у некаквој лудници у којој нисмо људска дића, нејо бројеви којима се манијулише и над којима се врше експерименти. Најослејку, Докторка, сва исцрпљена, враћи се на сцену, лејне, склужча се, грхти и са зењом љеда у даљину.

26

Марија слуша љасну музику и вози пренажни дицикл. Трифуновић уђе. У једној руци држи акшовку, а у друјој руци носи цвеће. Марија сиђе са дицикла, ујшиша музику, љушито јриђе Трифуновићу, из руке му узме цвеће и њиме ја изудара јо љави.

МАРИЈА: Два дана ниси долазио и сад мислиш да ће цвеће да те извади?!

ТРИФУНОВИЋ: Мачкице, али ја стварно нисам могао да дођем...

МАРИЈА: Не причај! Шта може бити важније од мене?!

ТРИФУНОВИЋ: Љубави, па мени ништа није важније од тебе, али имао сам важних обавеза. Знаш радимо на неким законима које ће начисто да сјебу народ, а ми то морамо тако да изведемо да стока помисли како је све то за њихово добро, да не би изашли на улице са кукама и мотикама. Па онда су ми још учачкали да примим неку страну делегацију, те обавезе у странци, те састанак са неким лудим доктором, те обавезе у парламенту, те у управном одбору, те у другом управном одбору... те у трећем управном одбору... четвртм... шеснаестом. И време пролети.

МАРИЈА: А ноћу? Јеси ли и ноћу заузет?

ТРИФУНОВИЋ: Ма прексиноћ се запио са оним мојим попом. Частиио дебели што је аванзовао у служби.

МАРИЈА: Шта, да га нису прогласили за свеца?

ТРИФУНОВИЋ: Нису још, али није далеко од тога.

МАРИЈА: А синоћ?

ТРИФУНОВИЋ: Па морао сам мало и да одспавам... А и жена ме стисла.

МАРИЈА: Молим?! Шта жена има да те стиска?! Трифуновићу, је л' ти мене вараш са њом?!

ТРИФУНОВИЋ: Са својом женом? Са њом да те варам?! Ја?!

МАРИЈА: Немој да се правиш мутав, јер ако само посумњам да имаш нешто с њом, обесићу те (*Ухвати и ја између ноју и снажно стиисне.*) знаш већ за шта.

ТРИФУНОВИЋ (*иискавим иласом*): Кунем ти се, немам ништа са њом... осим деце.

МАРИЈА: (*иуси иа, удаљи се неколико корака, узме иешкир и њиме дреше зној*): Деца... Немој ми помињати децу. Мрзим децу... Мрзим те мале слинаве створове. Поготово мрзим твоју децу.

ТРИФУНОВИЋ: Али моја деца нису мала и слинава. Мој син је две године млађи од тебе, а ћерка је твоје годиште. (*Извади новчаник.*) Ево да видиш слике.

МАРИЈА: Завежи! Мрзим твоју децу, па макар и да сто година имају!... И твоју жену мрзим... А тек тебе што мрзим!

ТРИФУНОВИЋ: Па зашто мене мрзиш?

МАРИЈА: Зато што имаш жену и децу... Хоћу да се разведеш.

ТРИФУНОВИЋ: Молим?

МАРИЈА: Хоћу да се разведеш!

ТРИФУНОВИЋ: Па како...?

МАРИЈА: Откуд ја знам како?! Хоћу да се разведеш!

ТРИФУНОВИЋ: Па не могу сад, усред мандата. Ионако новине већ свашта пишу о мени.

МАРИЈА: Па каква си ти власт, ако не можеш новинама да наредиш шта да пишу?

ТРИФУНОВИЋ (*чешка се ио илави*): Добро ти и кажеш. (*Извади мобилни ителефон.*) Е сад ћу им јебати све по списку! (*Враи и ителефон у цей.*) У ствари, не могу то телефоном, јер можда ће да ме сниме. (*Поилега на сай и луйи се ио челу.*) Заборавио сам да имам саста-нак за пола сата. Не гледај ме тако. Ово је јако битно. Неки лик који треба да наследи Бандовићеве по-слове... Него, мачкице, кажи драгичка.

МАРИЈА: Е баш нећу.

ТРИФУНОВИЋ: Средио сам ти снимање плоче.

МАРИЈА: Какве плоче?

ТРИФУНОВИЋ: Ма оно, плоча, касета, албум, пичке материне... Имаћеш најбољег композитора, најбољег текстоклепа, најбоље музиканте, најбољи студио...

МАРИЈА: Али ја не знам да певам.

ТРИФУНОВИЋ: Па знам да не знаш да певаш. Мислиш да оне силне певачице знају да певају? Све се то на компјутеру тако направи, да ћеш да певаш к'о Силвана Арменулић.

МАРИЈА: Као ко?

ТРИФУНОВИЋ: Ма к'о... Цастин Бибер.

МАРИЈА: Ма нећу ја да певам. Зашто ми ниси средио неку улогу?

ТРИФУНОВИЋ: Па ти не знаш да глумиш.

МАРИЈА: А као да све глумице знају да глуме.

ТРИФУНОВИЋ: Знам, али замисли у позоришту...

МАРИЈА: Какво позориште?! Јес' ти пошандрцао?! Нисам ваљда луда да се замајавам са позориштем! Филм, бре!

ТРИФУНОВИЋ: Па како да ја сад...?

МАРИЈА: Не интересује ме! Идем да се истуширам, а док се не вратим, ти ћеш лепо да телефонираш неким твојим мамлазима да ми среде неки филмић. Јеси разумео?

ТРИФУНОВИЋ: Можда не мораш да идеш на туширање... Могу ја да те полижем.

МАРИЈА: Нећеш се тако лако извући. Зови... и немој да би ми неко увалио неку споредну улогу. Нећу ја ваљда да играм неку наркоманку... курву... швалерку.

ТРИФУНОВИЋ: Па шта би ти, принцезу?

МАРИЈА: Па да, тако нешто, профињено.

ТРИФУНОВИЋ (*извади телефон*): Профињено.

Марија изађе. Са грује сцране уђе Посмајрач. Трифуновић се шрине и истуши телефон.

ПОСМАТРАЧ: Добар дан, господине Трифуновићу.

ТРИФУНОВИЋ: Ко си ти? Како си ушао?

ПОСМАТРАЧ: Било је откључано.

ТРИФУНОВИЋ: Јеси ти Маријин неки друг?... Брат?

ПОСМАТРАЧ: Ја сам курир.

ТРИФУНОВИЋ: Курир?... А курир! Ти си по оне папире дошао?

ПОСМАТРАЧ: Да.

ТРИФУНОВИЋ: Али како? Требало је сутра да се нађемо. И то не овде. Како си ме нашао?

ПОСМАТРАЧ: План се променио.

ТРИФУНОВИЋ: Па волео бих да ме твој претпостављени обавестио о промени плана. Реци му то, ко год да је... И зашто је промењен план?

ПОСМАТРАЧ: Из безбедносних разлога.

ТРИФУНОВИЋ: Срећа је што сам понео папире са собом. (*Из актиовке извади коверћу.*) И кажи том твом великом брату да смо сада квит и да ништа више не тражи од мене, јер ја могу да окренем и други лист.

Посмајрач узме коверћу и без речи изађе. Неколико секунди после

иоја са грује сїрране уђе Марија, умоїтана у иешикир.

МАРИЈА: Ха, шта кажу? Какву улогу имају за мене? С ким си то причао? Са Кустом, ха?

ТРИФУНОВИЋ: Ма какав Куста. Видећеш, за пар месеци ћу тол'ко пара да обезбедим, да ћу Спилберга да ти доведем из Холивуда.

МАРИЈА: Ко ти је сад па тај?! Ма нећу да радим са неким непознатим глумцима! Доведи ти мени Џорџа Клунија, или тако неког. Ха, је л' хоћеш?

ТРИФУНОВИЋ: Биће како ти кажеш, мачкице. Дођи овамо да видим шта имаш испод тог пешкирића.

МАРИЈА: Види ти неваљалог куцу. Ниси био добар и зато прво мораш да добијеш по гузи.

Марија дохвати дич, а Трифуновић лаје и четивороношке бежи од ње. Затамњење. Пуцњи дича ироламају се кроз мрак.

27

Полицајац у свом сїану, іо до іојаса, доручкује изнад судойере. Из off-а се чује куцање. Неволно остїави јело и оде до улазних врати.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ко је?

ПОСМАТРАЧ (из off-а): Пошта!

Полицајац оївори врати и іада му Посмайрач ирислони иишиољ на чело. Полицајац најрави десетак корака уназад іледајући

у цев иишиоља. Посмайрач на сїо сїусїи акїовку и иишиољем іокаже Полицајцу да сегне.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ко си ти? Шта хоћеш?

ПОСМАТРАЧ: Руке на сто да их видим.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ја сам службено лице. Погрешног си нашао да пљачкаш. Ем нема шта да украдеш, ем ћеш гадно најевати због овог.

ПОСМАТРАЧ: Нисам погрешио. Добро знам ко си ти... Деца су ти у школи?

ПОЛИЦАЈАЦ: Јесу.

ПОСМАТРАЧ: Жена на послу?

ПОЛИЦАЈАЦ: Јесте.

ПОСМАТРАЧ (скине качкеї): Онда ћемо на миру моћи да поразговарамо.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ти?!... За тобом је расписана потерница... због убиства. Нађено је тело у твом кревету.

ПОСМАТРАЧ: Нисам је ја убио. Неко покушава да ми смести.

ПОЛИЦАЈАЦ: Знаш да то сви говоре?

ПОСМАТРАЧ: Знам.

ПОЛИЦАЈАЦ: И шта сад хоћеш од мене? Хоћеш мене да убијеш?

ПОСМАТРАЧ: Не.

ПОЛИЦАЈАЦ: Спусти онда тај пиштољ.

ПОСМАТРАЧ: Није ми намера да те убијем, али за сваки случај не могу да га спустим.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ако је ниси убио, ово није начин да се одбраниш.

ПОСМАТРАЧ: У питању су много веће ствари од једног убиства и моје невиности.

ПОЛИЦАЈАЦ: И да је само то убиство у питању, опет ти ја ништа ту не могу. Ја сам обичан патролција... Нађи ти неког ко је на вишем брду од мене.

ПОСМАТРАЧ: Нисам ја тебе случајно изабрао.

ПОЛИЦАЈАЦ: Немаш ти појма ко сам ја и какав сам. Ја ти нећу помоћи, ако си на то мислио.

ПОСМАТРАЧ: Не треба мени да помогнеш, него твом брату... а испут ћеш помоћи и другима.

ПОЛИЦАЈАЦ: Он је урадио шта је урадио... Већ сам му помогао колико сам могао... Нема њему више помоћи.

ПОСМАТРАЧ: Ти добро знаш да он није обичан криминалац. Дајем ти прилику да покажеш свету кога је он то убио и зашто. То можда може довести и до тога да његова ћерка буде пронађена.

ПОЛИЦАЈАЦ: Мора бити да ти је добар пријатељ, чим толико ризикујеш због њега.

ПОСМАТРАЧ: Срео сам га само једном.

ПОЛИЦАЈАЦ: Откуд ти онда знаш све то о њему?

ПОСМАТРАЧ: Отвори актовку и извади то што је унутра.

Полицајац отвори актовку. Из ње извади хард диск и коверти, стави их на сто, а актовку сјуси на њог.

ПОЛИЦАЈАЦ: Шта је ово?

ПОСМАТРАЧ: Она жена која је нађена мртва у мом кревету, да ла је свој живот да би садржај коверте био објављен, а не уништен. А на хард-диску су снимци. Хиљаде и хиљаде сати снимака тога у каквом свету живимо. Ту су и снимци твог брата, снимци из установе у којој је био и у коју су га вратили. Ту су снимци људи које је убио и на њима се види тачно чиме су се они бавили и ко их је штитио. Ту су и снимци многих других криминалаца, тајкуна, бизнисмена, политичара. Ово је само мали део слагалице, али ипак ту има прегршт важних информација.

ПОЛИЦАЈАЦ: Откуд теби ти снимци?

ПОСМАТРАЧ: Мој посао је био да их прегледам.

ПОЛИЦАЈАЦ: За кога?

ПОСМАТРАЧ: Не знам тачно... За оне који на тај, али и на друге начине, управљају онима који управљају нама.

ПОЛИЦАЈАЦ: И шта ти сад очекујеш од мене? Да однесем ово некеме у полицији?

ПОСМАТРАЧ: Не, никако!... Било би идеално када бисмо то могли, али полиција се претворила у пса чувара моћних и богатих од сиромашних. У врху полиције има оних који раде за исте оне за које сам и ја радио. Бојим се да би мрак појео све доказе... Пре неколико година си привео неку књижевницу због наркотика. Мислим да би лако могао да је пронађеш. Ти писци би убили за овакву причу. Можда би она могла да напише неки роман о овоме... А недавно си се састао и са једним новинаром...

ПОЛИЦАЈАЦ: Откуд ти то знаш?

ПОСМАТРАЧ: Знам да размењујете информације. Мислим да је то карта на коју треба да одиграмо. Ако он успе бар део овог да објави...

ПОЛИЦАЈАЦ: Мислиш да то може нешто да промени?

ПОСМАТРАЧ: Не знам. Али шта нам преостаје него бар да покушамо. Можда ту пирамиду не можемо да срушимо, али можда можемо бар да је заљуљамо. Можемо бар да покажемо људима шта се дешава.

ПОЛИЦАЈАЦ: Ти знаш да је било оних који су пробали да ураде нешто слично... и да се то није баш добро завршило по њих.

ПОСМАТРАЧ: Истина... Мале су шансе да се ово добро заврши за нас двојицу. (*Обрише њишићољ својом мајицом и сџустџи ља на сџо.*) Овим пиштољем је убијена она жена. Стави то у неку кесу, или шта већ ради-те са доказима. Можда то помогне да нађете правог убицу... Празан је, чисто да знаш. Хајде, шта си се укипио. Обуци се и дај лисице. Ионако немам где да се кријем... Кад ти почиње смена?

ПОЛИЦАЈАЦ (*облачи униформу*): За пола сата.

ПОСМАТРАЧ: Одлично. Моћи ћеш да кажеш да си ме ухватио на путу до станице. (*Сџакује коверџу и хард-диск назад у акџовку.*) Чувај ово као очи у глави.

ПОЛИЦАЈАЦ (*истџресе мрве од хлеба из најлон кесе и сџави њишићољ у њу*): Зашто си, бре, баш мене нашао? Па ја сам само мали обичан човек.

ПОСМАТРАЧ: Да, баш ми мали обични људи имамо могућност да бар мало променимо свет и његову будућност. Баш ми мали људи, јер велики људи не постоје... Постоје само велика дела.

Полицајац му сџави лисице на руке и заједно изађу.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Андрејевићу, сабери се, човече. Кажем ти да никога нема.

АНДРЕЈЕВИЋ: То је немогуће, знаш то и сам. Ово је само неки тест.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Немогуће да је тест. Нема ни стражара, ни болничара, ни сестара, ни лекара, ни начелника. Иди, увери се и сам. Испразнили су и канцеларије. Нема ништа од документације, нема ни компјутера, нема ничега. Какав би то тест био?

АНДРЕЈЕВИЋ: Кажем ти, то је још један њихов тест... Они нас сад посматрају. Они нас увек посматрају.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Слушај ме, нешто се десило, чим су сви здимили и оставили откључана врата. Ти како хоћеш, али ја идем да пробам да је пронађем.

АНДРЕЈЕВИЋ: Докторку?

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да, докторку. Они су је можда овде на неком одељењу затворили.

АНДРЕЈЕВИЋ: Ти си луд. Па она није једна од нас, она је једна од њих. Све је ово неки њихов експеримент.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Када је нађем, ми ћемо отићи.

АНДРЕЈЕВИЋ: Где ћете отићи? Где год одете, они ће вас пронаћи. Они све виде, они све знају.

Уследи крајко зашамњење, а када се свейло уйали, видимо Докторку која лежи на йоду. Димитријевић и Андрејевић уђу. Димитријевић јој бојажљиво йрилази.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Шта су ти то урадили? (Клекне йоред ње и нежно јој йодијне йлаву са йода.) Чујеш ли ме?... Видиш ли ме?... Можеш ли да устанеш? (Помаже јој да се усйрави, али йо иде врло йешко.) Готово је... Не могу више да те повреде... Нема их... Отишли су.

Докторка некако сйане на своје ноје држећи се за Димитријевића, али кад йокуша да найрави йрви корак, недосйајак снаје учини да јој ноја йројадне као у воду. Димитријевић је йридржи, а зашйим је йодијне и йако са њом у наручју крене ка излазу.

ДИМИТРИЈЕВИЋ: Идемо напоље. Сунчан је дан. Пријаће ти свеж ваздух... Видећеш, биће све у реду.

Докторка йа свом йреосйалом снајом йрирли и сйустии йлаву на њејово раме. Андрејевић осйане сам. Држећи руке у цейовима, йојледом исйражује околину. Зашйим йриђе једној камери, извади руке из цейова и йокаже камери оба средња йрсйа.

АНДРЕЈЕВИЋ: Хеј, чекајте ме! Идем и ја! (Појрчи за њима.)

КРАЈ

ИЗВЈЕШТАЈ ЖИРИЈА ЗА НАЈБОЉИ САВРЕМЕНИ ДРАМСКИ ТЕКСТ – 2018/2019.

На овогодишњи, традиционални, Конкурс Народног позоришта Републике Српске пристигла је 31 драма која испуњава све услове прописане Статутом Конкурса. Жири је одржао први састанак 15. 4. 2019. године и приступио читању свих пристиглих текстова.

На другом састанку Жирија (20. 5. 2019.) одлучено је да у ужи избор буду уврштене сљедеће драме: *Окрени се ка мени* (шифра: ДОБРО ВЕЧЕ), *Историја будућности* (шифра: ПОСМАТРАЧ), *Кућа снова* (шифра: ТРИПУТ X), *Портрет живота индига* (шифра: ЂМ21РР07) и *Блогер* (шифра: БРЕЗА). Договорено је да се на сљедећем састанку поново разговара и о драмама *Шпорет*, *Тонско искуство* и *Деспот*.

На трећем састанку Жирија (22. 5. 2019.) детаљно су анализирани наведене драме а Жири је одлучио (*са једним гласом против*) да за најбољи савремени драмски текст буде проглашена драма:

ИСТОРИЈА БУДУЋНОСТИ (шифра: ПОСМАТРАЧ) аутора Милана Миловановића

Радња комада смјештена је у *атипичну установу за душевне болести* гдје *поглед из будућности* **хронотопски згушњава** вријеме садашње, а и прошло. Драма је, дакле, у потпуности *онеобичена*, „пацијенти“ су нормални и здрави људи а „лијечи“ их „продужена рука“ власти која је похотна, болесна и незајаљлива. У том и таквом *искошају*, кривом огледалу, аутор је остварио гогољевски сатиричну друштвену драму непознате јурисдикције и трајне актуелности. Актуелна колико и пророчка, (попут Калхаса, на примјер), писана сигурном руком прецизне драматургије, она се убједљиво издваја из збира пријављених драма и, утисак је, „тражи“ своје мјесто у цјелокупном корпусу модерне српске драме.

Жири посебно цијени књижевни и сценски потенцијал драме **ОКРЕНИ СЕ КА МЕНИ** (шифра: ДОБРО ВЕЧЕ), као и драму **ШПОРЕТ** (шифра: 123123) и препоручује Народног позоришту Републике Српске да их откупи и изведе на својим сценама.

ЖИРИ

Раде Симовић, председник

Предраг Бјелошевић, члан

Милан Гајић, члан

Записничар: Тања Милијевић